БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

6-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 226 (1488)
15 НОЯБРЬ
ЯКШАНБА
1959 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

КПСС Марказий Комитети Пленуми шарафига

1959 йилнинг декабрь ойи партиямиз ҳаётида, совет халқи ҳаётида муҳим воқеа бўлади. КПСС Марказий Комитети шу йил 22 декабрда Марказий Комитетнинг навбатдаги Пленумини чақиришга қарор қилди. Мазкур Пленумда жуда муҳим хўжалик, маданий қурилишга доир масалалар кенг муҳокама қилинади.

Пленумнинг буюк тарихий аҳамияти шундаки, унда биринчи марта бир қанча қардош республикалар билан бирга Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг ҳисоботи эшитилади. Бу — Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг миллий республикалар экономикаси ва маданиятини юксалтириш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилиб келаётганликларининг ифодасидир. Бу, Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатни оғишмай амалга ошираётганлигини, СССРдаги барча миллат ва халқларнинг равнақи учун тинмай курашаётганлигини кўрсатади.

Республикамиз, шу жумладан областимиз меҳнаткашлари пленум чақириш ҳақидаги хушхабарни зўр мамнуният ва кўтаринкилик билан кутиб олдилар. Азамат пахтакорларимиз КПСС Марказий Комитети Пленумини янги меҳнат ғалабалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб юбордилар. Саноат корхоналари ва қурилишларда, совхозларимиз далаларида ижодий меҳнат, ватанпарварлик ҳаракати бениҳоя қизиб кетди.

Республикамизда яна бир катта қувончли воқеа бўлди. Республикамиз колхозчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари партиямиз XXI съезди тарихий қарорларидан руҳланиб, олган социалистик мажбуриятларини бажарабориб, 12 ноябрда, ўтган йилдагидан бир ой илгари давлатга пахта сотиш йиллик планини бажардилар. Мамлакатга 2 миллион 970 минг тоннадан кўпроқ пахта сотилди. Топширилган пахтанинг деярли ҳаммаси биринчи сортларга қабул қилинди. Бу билан 1959 йилда пахтачиликни юксалтириш юзасидан яна бир катта қадам ташланди.

Бу йил пахтачиликда янги прогрессив агротехниканинг буюк ғалабаси йили бўлди. КПСС Марказий Комитети, шахсан ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг кўрсатмалари асосида пахтачиликда чигитни квадрат-уялаб экишга дадил ўтилди, механизациядан кенг фойдаланилди.

Партиямиз Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг пахтачиликни комплекс механизациялаш соҳасидаги кўрсатмаларига қатъий амал қилиниб, бу йил ҳосилни йиғиб-териб олишда механизациядан фойдаланишга алоҳида эътибор берилди. Республикамиз, областимиз механизаторлари пахтани машина билан териб олиш юзасидан олинган мажбуриятларни ошириб бажардилар. Мавсумда 210 тонна пахта терган Чиноз районидаги Киров номли колхознинг донгдор механизатори Турсуной Охунованинг номи бутун республикага машҳур бўлди. Иккиюзтонначилар наманганлик Ражаб Абилов, Ғайбулла Тўраевлар, сирдарёлик Жавод Кўчиев, боёвутлик Насиб Бекировлар машинанинг афзалликларини амалда исбот этдилар. Областимизнинг илғор хўжаликларидан бири бўлган «Малик» совхозида 75 процент пахта машина билан терилди. 1-«Боёвут» совхозида 5000 тонна, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида ҳосилнинг қарийб ярми машинада терилди. Бундай илғор хўжаликларни кўплаб келтириш мумкин.

Шунингдек, пахтачилик билан бирга қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини юксалтириш соҳасида ҳам катта ютуқлар қўлга киритилди. Республикамиз колхоз ва совхозлари давлатга ғалла, гўшт, сут, тухум, жун, қоракўл тери, хом тери, пилла, луб экинлари пояси ва уруғи, тамаки, сабзавот ва картошка сотиш йиллик планларини муддатидан олдин бажардилар. Саноат корхоналаримиз ҳам ўн ойлик планни муддатидан илгари бажариб, пландан ташқари бир неча юз миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот бердилар.

Республикамиз пахтакорлари, барча меҳнаткашлари мамлакатга 3 миллион 50 минг тонна пахта беришдан иборат ўзларининг социалистик мажбуриятларини яқин кунларда бажариш ва бу билан КПСС Марказий Комитети Пленумига муносиб совға тайёрлаш учун зўр ғайрат-ташаббус кўрсатиб меҳнат қилаётирлар.

Областимиз пахтакорлари планни бажариш арафасида турибдилар. Пискент, Гулистон, Қуйи Чирчиқ, Бўка, Боёвут, Юқори Чирчиқ, Сирдарё районларининг азаматлари пахта тайёрлаш планини бажариб, зўр муваффақиятларни қўлга киритдилар. Қуйи Чирчиқликлар, гулистонликлар эса социалистик мажбуриятларини ҳам адо этдилар. Энди яна бир давон ошсак, план ҳам, мажбурият ҳам бажарилади. Бу билан областимизнинг меҳнатсевар пахтакор ва механизаторлари 3 миллион 50 минг тоннага ўзларининг катта улушларини қўшадилар, партия ва халқимиз олдидаги буюк ва шарафли бурчларини бажарган бўладилар.

Партиямиз шонли XXI съезди қарорларидан илҳомланган республикамиз, жумладан областимиз меҳнаткашлари коммунизм қурилиши ишлари кенг авж олдириб юборилган етти йилликнинг биринчи йилида олдимизда турган улуғвор вазифаларни шараф билан бажарадилар, КПСС Марказий Комитетининг 22 декабрда очиладиган Пленумига ёруғ юз билан борадилар.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Бухоро область комитетига ва область ижроия комитетига

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети Бухоро области колхозчилари, совхоз ва РТС ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, барча меҳнаткашларининг етти йилликнинг биринчи йилида пахта етиштиришни кўпайтириш соҳасида катта муваффақиятларга эришганликларини ва давлатга пахта сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятни шараф билан бажарганликларини зўр мамнуният билан қайд қиладилар. Областнинг колхоз ва совхозлари давлатга жами 290 минг тонна пахта, шу жумладан, пландан ташқари 19 минг тонна пахта сотдилар. Пахтанинг 92 процентидан кўпроғи биринчи сортларга қабул қилинди.

Область пахтакорлари ўзларининг фидокорона меҳнати билан, пахта етиштиришда прогрессив усулларни кенг қўлланиш ҳамда ҳосилни машиналарда териб олганликлари билан ана шу катта муваффақиятларни қўлга киритдилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Бухоро областининг колхозчилари, совхоз ва РТС ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларини ҳамда областнинг барча меҳнаткашларини эришилган муваффақиятлар билан қизғин табриклайдилар ва уларнинг пахта ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтиришда, мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш учун курашда янгидан-янги ғалабаларга эришувларини тилайдилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Учинчи сессияга келувчи Ўзбекистон ССР бешинчи чақириқ Олий Совети депутатлари шу йил 15, 16 ва 17 ноябрда эрталаб соат 10 дан кеч соат 9 гача Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми биносида. 18 ноябрда эса эрталаб соат 9 дан бошлаб, Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида рўйхатга олинадилар.

Партия ва ҳукумат раҳбарлари Советлар саройининг конкурс лойиҳалари билан танишмоқдалар

13 ноябрда Н. И. Беляев, Л. И. Брежнев, К. Е. Ворошилов, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Н. А. Муҳитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, Д. С. Коротченко, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, В. П. Мжаванадзе, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский ўртоқлар Москвадаги Архитекторлар уйида бўлдилар.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарлари Москвада қуриладиган Советлар саройининг конкурсга тақдим этилган тўққизта лойиҳасини қараб чиқдилар. Архитектор Г. М. Орлов доклад қилди.

Шунингдек, Зарядьеда қуриладиган меҳмонхона лойиҳаси ҳам қараб чиқилди. Архитектор Д. Н. Чечулин изоҳлар бериб турди. Архитектор М. В. Посохин ҳозир бўлганларни меҳнаткашларнинг оммавий истироҳатини ташкил этиш лойиҳа таклифлари билан ҳамда янги Пицунда курорти лойиҳаси билан таништирди. Қишлоқ жойлари учун каркас ва йирик панель уйларнинг лойиҳалари тўғрисида «Гипростандартдом» институтининг директори Д. К. Бреславцев ахборот берди.

Лойиҳаларни қараб чиқиш вақтида СССР Госстройининг раиси В. А. Кучеренко, СССР Қурилиш ва архитектура академиясининг президенти Н. В. Бехтин, СССР Маданият министри Н. А. Михайлов, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири И. А. Гришманов, КПСС Москва шаҳар комитетининг секретарлари В. И. Устинов, С. М. Бутусов, Москва шаҳар ижроия комитетининг раиси Н. И. Бобровников, Москва шаҳрининг бош архитектори И. И. Ловейко, архитекторлар, лойиҳачилар, бинокорлар ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

СССР Журналистлар союзининг таъсис этилиши шарафига қабул маросими

14 ноябрда Катта Кремль саройининг Георгий залида СССР Журналистлар союзи правлениеси бу янги ижодий ташкилот таъсис этилганлиги шарафига бағишлаб қабул маросими ўтказди.

Съезд делегатлари, марказий газеталар, журналлар ва нашриётларнинг, радио ва телевидениенинг ходимлари залга тўпландилар. Бу ерда совет журналистларининг биринчи Бутуниттифоқ съездига таклиф этилган чет эл делегациялари ҳам бор эди.

Шу ерда ҳозир бўлган кишилар Л. И. Брежнев, К. Е. Ворошилов, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Н. А. Муҳитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, А. Н. Косигин, Д. С. Полянский ўртоқларни гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар. Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари йиғилганлар орасидан ўтиб борар эканлар табрикларга жавоб берадилар, қўл қисиб кўришадилар.

Қабул маросими вақтида СССР Журналистлар союзи правлениесининг раиси П. А. Сатюков, правление секретарлари Н. Г. Пальгунов, И. М. Педанюк, И. И. Чхиквишвили, правление аъзоси М. Д. Овсянникова ва бошқалар қадаҳ кўтариб гапирдилар.

Қабул маросимида гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олинган КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Хрушчев совет журналистларига янги ижодий муваффақиятлар тилади. Н. С. Хрушчевнинг ғоят зўр эътибор билан тингланган нутқи кўп марта гулдурос қарсаклар билан бўлиниб турди.

Кремлда ғоят самимий вазиятда ўтган қабул маросими совет матбуоти ходимларининг Коммунистик партия ва унинг Марказий Комитети теварагига маҳкам жипсланганликларини кўрсатувчи ёрқин намойишга айланди. (ТАСС).

СССР Журналистлар союзи правлениесининг пленуми

14 ноябрда СССР Журналистлар союзи правлениесининг биринчи пленуми бўлди. «Правда» газетасининг бош редактори П. А. Сатюков правлениенинг раиси қилиб сайланди.

Союз правлениесининг 22 секретари қуйидагилардан иборат сайланди: «Известия» газетасининг бош редактори А. И. Аджубей, «Труд» газетасининг бош редактори Б. С. Бурков, К. С. Вартанян (Арманистон ССР), А. Гелдиев (Туркманистон ССР), «Правда» газетаси бош редакторининг ўринбосари Д. П. Горюнов, П. С. Дариенко (Молдавия ССР), П. П. Ерофеев (Москва), И. П. Каросас (Литва ССР), Ф. Е. Клецлов (Белоруссия ССР), «Известия» газетаси бош редакторининг ўринбосари Д. Ф. Краминов, М. С. Куртинин (Ленинград), Е. А. Лазебник (Украина ССР), И. И. Назаров (Озарбайжон ССР), ТАССнинг бош директори Н. Г. Пальгунов, И. М. Педанюк (Украина ССР), П. А. Пизанс (Латвия ССР), И. А. Раҳимов (Ўзбекистон ССР), А. Т. Сааремяги (Эстония ССР), Т. Суванбердиев (Қирғизистон ССР), И. И. Чхиквишвили (Грузия ССР), А. Ҳожибоев (Тожикистон ССР), К. Ш. Шарипов (Қозоғистон ССР).

Ревизия комиссиясининг мажлисида «Московский рабочий» нашриётининг директори Н. Х. Еселев СССР Журналистлар союзи Ревизия комиссиясининг раиси қилиб сайланди.

(ТАСС).

Сирдарё район пахтакорларининг ғалабаси

Сирдарё районининг колхозчилари, совхоз ва РТС ишчилари КПСС XXI съездининг тарихий қарорларини амалга оширабориб, пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан олдин — 14 ноябрда бажардилар. Ватанга 61.100 тонна «оқ олтин» топширилди.

Район меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми шарафига ўз устларига оширилган мажбурият олдилар. Районда пахта йиғим-терими ва давлатга пахта топшириш давом этаётир.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА 14 НОЯБРГАЧА ҚАНЧА ПАХТА ТАЙЁРЛАНДИ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунлик ўсиш		Мавсум бошидан бери	
	Ҳаммаси	Машина билан	Ҳаммаси	Машина билан
Пискент	0,46	—	108,43	154,75
Қуйи Чирчиқ	0,16	—	106,23	164,60
Гулистон	0,51	3,97	105,55	113,12
Боёвут	0,68	1,24	102,26	98,93
Бўка	0,47	—	102,22	129,74
Юқори Чирчиқ	0,25	—	101,16	100,33
Сирдарё	0,33	0,48	99,57	103,20
Оққўрғон	0,45	—	98,43	115,85
Оржоникидзе	0,50	—	97,73	144,60
Бекобод	0,69	0,99	95,64	81,35
Чиноз	0,69	—	93,36	147,80
Янгийўл	0,59	—	92,25	102,55
Ўрта Чирчиқ	0,28	—	91,18	105,00
Жами	0,49	0,87	98,78	115,10

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига

Совет журналистлари биринчи Бутуниттифоқ съездининг делегатлари КПСС Марказий Комитетининг съездимизга юборган табригини ғоят баланд руҳ ва хурсандчилик билан кутиб олдилар. Журналистларга қарата айтилган илҳомбахш сўзлар, бизнинг ишимизга берилган юксак баҳо қалбимизни ифтихор билан тўлдиради, бизни совет халқининг бахти ва равнақи йўлида, коммунистик идеалларни амалга ошириш йўлида янада кўпроқ самарали ижодий ишларга илҳомлантиради.

Журналистлар съезди совет халқи партиямизнинг доно иродаси билан унинг тарихий XXI съездида белгиланган етти йиллик планнинг биринчи марраларини муваффақиятли суратда эгаллаётган ажойиб кунларда тўпланди. Биз, бутун инсоният Н. С. Хрушчевнинг АҚШга қилган тарихий сафари, унинг ёппасига ва батамом қуролсизланиш юзасидан илгари сурган декларацияси таассуроти билан яшаётган бир пайтда тўпланди. «Лунник»нинг ва планеталараро автоматик станциясининг учирилганлиги, дунёда биринчи «Ленин» атом музёрарининг қурилганлиги инсониятнинг энг мардонавор орзуларини амалга оширишга қодир бўлган халқимизнинг улуғ генийсини исбот этувчи ажойиб воқеадир. Буларнинг ҳаммаси бизнинг халқимизни янги зафарларга илҳомлантиради, уни коммунистик қурилишда янгидан-янги ғалабаларга даъват этади.

Биз шу билан фахрланамизки, журналистлар съезди Коммунистик партия, унинг Ленинчи Марказий Комитети меҳр-муҳаббат билан ғамхўрлик қилаётган бир вазиятда ўтмоқда. Матбуотимизнинг тарихи Ленинчи большевистик партиянинг тарихи билан, Октябрь тарихи билан чамбарчас боғланган.

Улуғ Ленин матбуотга оммани коммунистик руҳда тарбиялашнинг энг муҳим воситаси, деб баҳо бериб, матбуот социалистик қурилиш қуроли, иқтисодий тарбия органи, халқнинг чин минбари бўлиб доим хизмат қилмоғи керак, деб кўп марта таъкидлади.

Совет ҳокимияти йилларида бизнинг матбуотимиз равнақ топди ва мустаҳкамланди. Бизнинг матбуотимиз Совет Иттифоқи тараққиётининг ҳамма босқичларида халқнинг кенг табақаларини партия ва ҳукумат томонидан қўйилган жанговар вазифаларни бажаришга сафарбар қилишда партиянинг содиқ ёрдамчиси бўлиб келди.

Коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган шароитда матбуотнинг роли янада кўпроқ ўсди. Матбуот партиянинг идеология соҳасидаги ишларининг энг қудратли ва энг таъсирчан воситалари арсеналидан мустаҳкам жой олди. Н. С. Хрушчев матбуотимизнинг ана шу хусусиятини кўрсатиб: «Армия қуролсиз жанг қилолмагани каби, партия ҳам матбуот каби ўткир ва жанговар қуролсиз ўзининг идеология ишларини муваффақиятли олиб боролмайди» деди.

Биз КПСС Марказий Комитетининг коммунистик қурилиш ва коммунистик руҳда тарбиялаш, совет кишиларининг қаҳрамонона меҳнати ва юксак ахлоқий идеаллар темаси асосий темадир, деб берган кўрсатмасини ўз фаолиятимизнинг жанговар программаси, деб қабул қиламиз. Танқид ва ўз-ўзини танқид—матбуотимизнинг энг муҳим методидир. Коммунизм қурувчиларининг меҳнат ва маънавий зафарлари — совет журналистларининг ижодий илҳоми манбаидир. Партия ва халқ матбуотимиз, радиомиз ва телевидениемизнинг барча қимматли ташаббусларини, уларнинг мамлакатимиз халқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантириш етти йиллик планини тўла ва ошириб бажариш учун, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXI съезди томонидан қўйилган улуғ вазифаларни амалга ошириш учун курашдаги актив иштирокини зўр бериб қўллаб-қувватламоқдалар.

Биз жонажон партиямизга ваъда бериб айтамизки, марксизм-ленинизм байроғини бундан буён ҳам баланд кўтариб борамиз ва душман идеологиясига қарши курашамиз, капитализмнинг кишилар онгидаги сарқитларини танқид кучи билан йўқ қиламиз, совет кишиларининг коммунизм йўлидан олға боришларига халақит бераётган ҳамма нарсани шафқатсиз фош қилиб ташлаймиз.

Сиёсий активлик ва меҳнат ғайратининг бениҳоя ўсганлиги совет матбуотининг бутун фаолиятига самарали таъсир кўрсатмоқда. Совет кишиларининг меҳнат зафарлари, уларнинг маънавий юксалиши, янги шаҳар ва заводлар барпо қилаётган, қўриқ ерларни ўзлаштираётган, космосни забт этаётган ишчилар, колхозчилар ва зиёлиларнинг ижодий ғайрати газеталарнинг саҳифаларида, радиоэшиттиришларда тобора ўзининг ёрқин ифодасини топмоқда. Матбуотимизнинг кучи газетхонлар билан, жамоат мухбирлари билан доим мустаҳкамланиб бораётган чамбарчас алоқададир.

Биз, совет журналистлари, ўзимизнинг Биринчи Бутуниттифоқ съездимизга тўпланиб, ленинчи Марказий Комитетга қизғин муҳаббат ва ташаккуримизни изҳор қиламиз. Биз партиямизнинг матбуот ишини яхшилаш тўғрисида доим қилаётган ғамхўрлиги учун ундан миннатдормиз, биз, журналистлар тўғрисида кун сайин эътибор ва ғамхўрлиги учун Марказий Комитетга ташаккур изҳор қиламиз.

Биз, улуғ ва шодиёна замоннинг, коммунистик ғоялар тантана қилаётган замоннинг йилномачилари бўлиш бахтига эришганлигимиз учун фахрланамиз.

Партиямизга ваъда бериб айтамизки, биз эришилган муваффақиятлар билан хотиржам бўлиб қолмаймиз, китобларимиз, газета ва журналларимизнинг, радио ва телевидение эшиттиришларнинг ғоявий-назарий савиясини доимо оширамиз, ўз маҳоратимизни такомиллаштирамиз. Совет матбуоти — коммунизм қурувчилар матбуоти бўлиб, партия ва унинг ленинчи Марказий Комитетининг юксак ишончини ҳамиша ва ҳамма жойда оқлайди!

Совет матбуотида ишлаётган барча ходимлар номидан айтамизки, партиянинг ёрдамчилари деган юксак номни шараф билан оқлаймиз ва совет матбуотининг партиявийлиги ҳамда оммавийлигидан иборат ленинча традицияларни бундан буён ҳам сақлаймиз ва кўпайтирамиз, бутун кучимизни коммунизм учун кураш йўлидаги улуғ ишга бағишлаймиз.

Яшасин коммунизм қураётган Советлар мамлакатининг улуғ халқи!

Яшасин бизнинг партиямиз ва унинг ленинчи Марказий Комитети!

Яшасин коммунизм!

ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ БИРИНЧИ БУТУНИТТИФОҚ СЪЕЗДИ

Совет журналистларининг Бутуниттифоқ Биринчи съезди

13 ноябрда совет журналистларининг Бутуниттифоқ Биринчи съездида Союз Ташкилот бюросининг иши ҳақидаги ҳисобот юзасидан ва Союз Уставининг лойиҳаси юзасидан музокаралар давом қилди.

Делегатлар ўз нутқларида КПСС Марказий Комитетининг съездга юборган табриги Коммунистик партиянинг матбуотимизни, журналистикамизни янада ривожлантириш ҳақида қилаётган ғамхўрлигининг янги ифодаси эканлиги ҳақида гапирдилар.

Белоруссия Журналистлар союзи правлениесининг раиси, Белоруссия телеграф агентлигининг директори Ф. Е. Клецков маҳаллий журналистик ташкилотларининг тажрибасини умумлаштиришнинг муҳимлигини уқтириб ўтди. СССР Журналистлар союзи бу ишда энг актив роль ўйнаши керак. Ўртоқ Клецков марказий газеталарнинг ходимларини жойларга тез-тез бориб туришга, қаламкаш ўртоқлари билан тажриба алмашишга чақирди.

— Бизнинг ташкилотимиз ҳамиша «йўлда», ҳамиша изланишда бўлиши лозим, — деди Молдавия журналистлар союзининг раиси, «Молдова социалистэ» газетасининг редактори П. С. Дариенко. У газета саҳифаларида шаблон ва штампга йўл қўймаслик, халқнинг қаҳрамонона ишлари ҳақида жонли ва мароқли қилиб ёзиш зарурлигини айтади.

Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти Бош Сиёсий бошқармасининг бошлиғи армия генерали Ф. И. Голиков минбарга чиқади.

— Журналистларнинг Ватанимизни ҳимоя қилишдан иборат муқаддас ишга қўшган ҳиссаси ҳеч қачон унутилмайди, — дейди у. — Совет матбуотининг кўп юзлаб ходимлари Ватан уруши йилларида Армия сафларида бўлиб, оташин сўз билан ватанпарварлик туйғуларини тарбияладилар, жангчиларни зафарларга руҳлантирдилар.

«Правда»нинг махсус мухбири Б. Н. Полевой ўз нутқида совет халқининг етти йиллик фронтидаги ҳужумида адибларнинг икки катта армияси — ёзувчилар билан журналистлар ўртасидаги маҳкам ҳамкорлик тўғрисида гапиради.

Қозоғистон журналистлар союзи правлениесининг раиси, «Социалистик Қозоғистон» газетасининг редактори К. Ш. Шарипов республика Журналистлар союзининг ишидаги асосий йўналишлар ҳақида гапирди. Ҳозирги вақтда республикада 1.700 журналист бор. Газета ва журналларнинг бир галлик тиражи тўрт миллион нусхадан ортиқдир.

Грузия журналистлар союзи правлениесининг раиси, «Заря Востока» газетасининг редактори И. И. Чхиквишвили ўз сўзида айтдики, совет журналистлари улуғ партиямизга, Н. С. Хрушчевга жаҳон тақдири ҳақида қилаётган ғамхўрликлари учун миннатдорчилик сўзлари билан мурожаат қилаётган тараққийпарвар инсониятнинг овозига қўшилмоқдалар. Ана шу ва бошқа кўпгина воқеалар журналистларга ер юзида тинчлик ва адолат тўғрисида, ҳозирги ажойиб ҳаётимиз ва порлоқ истиқболимиз ҳақида эҳтирос билан катта асарлар яратиш учун жуда яхши материал бермоқда.

«Крокодил» журналининг бош редактори М. Г. Семенов сатира совет халқига етти йилликни амалга оширишда ёрдам бериши лозимлигини айтади. Ўртоқ Семенов ўз нутқида совет сатирасининг қиёфасига ва фельетончининг позициясига алоҳида эътибор беради.

Коммунистик қурилишда эришилган муваффақиятларни, Совет давлатининг тинчлик сиёсатини пропаганда қилишда, халқни тарбиялашда радио ва телевидение ғоят катта роль ўйнаши керак. СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Радио эшиттириш ва телевидение Давлат комитетининг раиси С. В. Кафтанов ўз нутқини ана шу масалаларга бағишлади.

Делегатлар Халқаро журналистлар ташкилотининг президенти Жан Морис Эрманни гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Съезд номига бир қанча табрик телеграммалари келди. КПССнинг кекса аъзоси Е. Д. Стасова, Луганск областидаги «Северная» 2-шахтасининг забойчилар бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Мамай, республика, область, шаҳар, район газеталарининг коллективлари, радио ва телевидение ходимлари қизғин салом ва энг яхши тилакларини йўллайдилар.

Ўзбекистон журналистлар союзи правлениесининг раиси, «Қизил Ўзбекистон» газетасининг редактори И. А. Раҳимов совет матбуотининг тарихий хизматларидан бири ҳақида, унинг халқлар дўстлигини мустаҳкамлашдаги актив роли тўғрисида гапирди.

Съездда КПСС Марказий Комитетининг пропаганда ва агитация бўлими мудири Л. Ф. Ильичев сўзга чиқди.

СССР халқ артисти кинорежиссер С. А. Герасимов совет кино санъати арбоблари номидан делегатларни табриклади.

Съездаги чет эл меҳмонлари табрик нутқлари сўзладилар.

СССР Журналистлар союзи Ташкилот бюросининг раиси ТАСС бош директори Н. Г. Пальгунов съездга, совет журналистларига қарата айтилган самимий сўзлари учун чет эл меҳмонларига чин қалбдан ташаккур изҳор қилди.

Музокараларда «Комсомольская правда» газетасининг бош редактори Ю. П. Воронов, Озарбайжон ССР Радио эшиттириш ва телевидение Комитетининг раиси Т. С. Алиев, Харьков трактор заводидаги «Темп» кўп тиражли газетасининг редактори Г. И. Макеева, Туркманистон телеграф агентлигининг директори А. Гелдиев ва бошқалар ҳам сўзга чиқдилар.

Шу билан, Ташкилот бюросининг иши ва СССР Журналистлар союзининг вазифалари тўғрисидаги ҳамда Союз Устави ҳақидаги докладлар муҳокама қилиниб бўлди. Союз Ташкилот бюросининг аъзоси, «Правда» газетасининг бош редактори П. А. Сатюков охирги сўзга чиқди.

* * *

14 ноябрда Москвада Союзлар Уйининг Колонна залида совет журналистларининг биринчи Бутуниттифоқ съезди ўз ишини тамомлади.

Охирги мажлисда Ташкилот бюросининг СССР Журналистлар союзи вазифалари тўғрисидаги доклади юзасидан резолюция қабул қилинди. Устав тўғрисидаги масала қараб чиқилди. Союзнинг Устави делегатлар томонидан киритилган бир қанча тузатиш ва қўшимчалар билан қабул қилинди.

Союзнинг правлениеси ва Марказий ревизия комиссияси яширин овоз бериш йўли билан сайланди.

Съезд Грециянинг танилган жамоат арбоби ва журналисти, фашизмга қарши оташин курашчи, «Авги» газетасининг директори Манолис Глезосни ҳимоя қилиш ҳақидаги резолюцияни бир овоздан қабул қилди. Биринчи таъсис съездига тўпланган совет журналистлари барча мамлакатларда Манолис Глезосни ҳимоя қилиб чиқаётган юзларча ва мингларча кишиларнинг норозилик овозига ўз овозларини қўшдилар. Делегатлар барча мамлакатлардаги журналистларга мурожаат қилиб, уларни Манолис Глезосни озод қилиш йўлидаги кампанияни кучайтириб юборишга даъват этдилар.

Съезд қатнашчилари ғоят баланд руҳ билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига табрикнома қабул қилдилар.

Охирги мажлисда раислик қилган П. А. Сатюков делегатларга мурожаат қилиб айтдики, съезд қарорларни ва Уставни бир овоздан қабул қилиш билан янги ижодий ташкилотга — кўп миллатли Совет Иттифоқи журналистлари ташкилотига асос қўйди.

Журналистларнинг биринчи Бутуниттифоқ съезди ёпиқ деб эълон қилинади. (ТАСС).

КПСС МК ПЛЕНУМИДА ҲИСОБ БЕРАМИЗ

Давлат плани—қонун, уни ҳарқандай шароитда ҳам тўла ва ошириб бажарайлик!

КИМНИНГ ФОЙДАСИ-Ю, КИМНИНГ ЗАРАРИ

Шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида областимиздаги корхоналар темир йўл бошқармасига «атиги» 4 миллион 461 минг сўм штраф тўлабдилар. Қизиқ, улар қандай гуноҳ қилиб қўйдилар экан-а?

Гап шундаки, кўпчилик раҳбар ходимлар юк ортиш ва юк тушириш ишлари белгиланган вақтда бажарилса, келтирилган юклар навбат кутиб ётмай, қисқа муддатда ташиб кетилса, вагонлар ҳаракатининг тезлашишидек исбот талаб қилмайдиган оддий ҳақиқатни тушуниб олмаяптилар. Тушунганлари эса чинакамига жон койитишни истамаётирлар.

Минг-минг сўмлаб штраф тўлашдан қутулиш йўли йўқмикин? Бунинг учун темир йўл ёқаларидаги складларда неча йиллардан бери уюлиб ётган турли-туман юкларни ташиб, майдонларни бўшатиш, юк ортиш ва юк тушириш ишларини имкони борича механизациялаш, бирлашган транспорт цехи ташкил қилиш, кечаси, дам олиш ва байрам кунлари ҳам юк тушириш ишларини ташкил этиш лозим.

Фактлар шуни кўрсатадики, Қодирия станциясида Оржоникидзе ремонт-техника станцияси номига 1958 йилда келтирилган 100 тонна заҳарли химикатлар, «Узглавсельхозснаб» базасига қарашли 64 вагон ўғит шу кунгача темир йўл ёқасида ётибди. Бундан 4 йил муқаддам Раҳимов станциясига 50 кубометр ёғоч келтирилган эди. Бу ёғоч чириб, ишга яроқсиз бўлиб қолди. Бироқ, «Стройдеталь» трестининг ёғочсозлик заводи раҳбарлари ҳали ҳам тепса тебранмаётирлар.

Тўйтепа станциясига бундан бир неча йил аввал «Ташоблпотребсоюз»нинг районлараро базаси номига кўмир келтирилган эди. Ойлар, йиллар ўтди. Аммо кўмир ташиб кетилмади. Сўнгра жой етишмаслиги сабабли, унинг устига қоғоз қопларга солинган селитра тахлаб қўйилди. Шунда ҳам бу юклар учун жавобгар шахслар узатган оёқларини йиғмадилар. Ҳозирги кунда селитра устига суперфосфат ҳам уйиб қўйилди. Кўмир, селитра ва суперфосфат аралаш-қуралаш бўлиб ётибди. Селитра оламан деб келган киши чириб кетган қоғоз қопдан бошқа нарсага эга бўлолмайди. Чунки неча йиллардан буён очиқ ҳавода ётган селитранинг номигина қолди, холос.

Текшириш натижасида шу нарса аниқландики, темир йўлнинг Тошкент бўлинмаси станцияларида айрим корхона раҳбарларининг беparволиги туфайли 167 вагон ёғоч материаллари, 122 вагон минерал ўғит, 284 вагон кўмир ва бошқа юклар узоқ вақтдан бери складларни банд қилиб келмоқда. Аҳвол шундай бўлгач, Тошкент Халқ хўжалиги кенгашига қарашли саноат корхоналари 183 минг 500 вагон юкни белгиланган муддатда тушириб ололмай, 4 миллион 281 минг сўм штраф тўлаганларига ажабланмаса ҳам бўлади. Бели оғримаганнинг нон ейишини қаранг, деб шунга айтадиларда.

Тошкент Совнархози ва унинг бошқармалари Тошкент тўқимачилик комбинати темир йўл шохобчаси базасида бирлашган транспорт цехи ташкил қилиши лозим эди. Бироқ, шу чоққача бу муҳим тадбир амалга оширилгани йўқ.

Вагонларни белгиланган муддатдан кўп ушлаб қолганлари учун Тошкент тўқимачилик комбинати 9 ойда 707 минг сўм, «Узбекуголь» комбинати 691 минг сўм, «Ташхладокомбинат» 646 минг сўм, Олтинтопган комбинати 496 минг сўм штраф тўлаганлар. Неча минг сўмлаб штраф тўлаган корхоналарнинг ҳаммасини санаб ўтирмадик. Йил бошидан бери 566, 538, 240 вагон юкни бир-икки кун кечикиб тушириб олган «Узбекхлебснабсбыт», Йўл-кўприк қурилиш бошқармаси, темир-бетон буюмлар заводи ҳам тўланган штрафларнинг умумий миқдорига жуда салмоқли «ҳисса» қўшдилар.

Буни қарангки, мева ва сабзавотлар ғарқ пишган ва уларни ташиш учун ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ вагон талаб қилинадиган бир пайтда «Ташхладокомбинат» музхона-вагонларни ўз омборига айлантириб олди. У ерда вагонлар 10—15 кунлаб банд бўлиб ётди.

Қоида бўйича кечаси 50 процент иш бажариш лозим. Бироқ, кўнгил учун лоақал бирор станцияда ҳам бу топшириқ бажарилмаётир. Ўрта ҳисобда Тошкент-товар станциясида кечаси 32 процент, Қизил Тўқимачи станциясида 22 процент, Кауфманская станциясида 8 процент иш қилинаётир.

Шундай ҳодисалар ҳам бўладики, бирор корхонага юк ортиш учун ўз вақтида вагон етказиб берилмаса, завод раҳбарлари шу заҳотиёқ ҳатто энг юқори ташкилотларгача арз қиладилар. Аммо келтирилган юклар ҳафталаб ётса ҳам, уни тушириб олиш ҳақида бош қотириш ўрнига, лом-мим демай штраф тўлайберадилар. Штраф учун тўланадиган пуллар корхоналарнинг раҳбарлари чўнтагидан чиқмайди-да!

Кези келганда шуни ҳам айтиб ўтмоқ керакки, «Ташторгплодоовощтрест» корхоналарида бошқа республикалардан келтирилаётган картошкани қабул қилиб олиш айниқса ёмон аҳволда. Картошка қабул қилиб олинадиган омборларнинг тайёрлаб қўйилмаганлиги, транспорт, ишчи кучи ва ускуналарнинг етишмаётганлиги туфайли ҳар куни 200 га яқин вагон картошка туширилмай қолиб кетаётир. «Ташторгплодоовощтрест» 202 вагон картошкани тушириб олиш учун жой йўқлиги сабабли областимизнинг бошқа шаҳарларига жўнатиб юборди. Шу «гуноҳ» учун темир йўлга 67 минг 470 сўм штраф тўланди. Ана шу штраф учун кетган маблағга омборхона қуриб олиш мумкин эмасмиди?

Юк вагонларининг бекор туриб қолиш муддатини қисқартиш ҳақида гапирганда, корхоналарга қарашли темир йўл шохобчаларининг қай аҳволда эканлиги тўғрисида ҳам эслаб ўтишга тўғри келади. Ҳозирги кунда «Ташавтомаш», «Таштекстильмаш», гипс буюмлари заводларига қарашли темир йўл шохобчалари ремонт талаб. Бироқ, корхона раҳбарлари мавжуд камчиликларни бартараф қилиш тўғрисида қайғирмаётирлар.

Вагонларнинг нормадагидан кўп банд бўлиб қолишига темир йўл ходимларининг ўзлари ҳам айбдордирлар. Баъзан вагонлар ҳеч қандай огоҳлантиришсиз, системасиз, тўғридан-тўғри эжратаберилади. Темир йўлнинг Тошкент бўлинмаси раҳбарлари ва станцияларнинг бошлиқлари кўп йиллардан буён ҳукм суриб келаётган ана шундай зарарли практикага барҳам бермаётирлар.

Маълумки, халқ хўжалигимизнинг барча тармоқлари жадал суръатлар билан ривожланиб бормоқда. Бу ўз навбатида вагонларга бўлган талабни тобора ошираётир. Наҳотки, областимиз саноат корхоналарининг раҳбарлари минг-минг сўмлаб штраф тўлагандан кўра, вагонлар ўз вақтида бўшатиб берилса ва бу вагонларда ҳозиргига қараганда анча кўп юк ташилса бу кимнинг фойдаси-ю, кимнинг зарари эканини тушуниб етмасалар?

С. ИСЛОМОВ,
Тошкент область партия комитети саноат ва транспорт бўлимининг инструктори.

Буларнинг сўзи билан иши бир

Етти йилликнинг биринчи йили планини муддатидан илгари бажариш учун бошланган умумхалқ ҳаракатига қўшилган Фарҳод гидроэлектростанциясининг меҳнатсевар коллективи ўз зиммасига юксак мажбурият олган эди. Энергетиклар мавжуд ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, йиллик планга қўшимча равишда бир неча миллион киловатт-соат электр қуввати ҳосил қилишга аҳдлашган эдилар.

Коллектив бу мажбуриятни шараф билан бажариш ва эл-юрт олдида ўз ваъдасининг устидан чиқиш учун астойдил меҳнат қилди. Жуда кўп ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилди. Кўпгина иш жараёнлари механизациялашди, янги техника жорий қилинди. Жумладан, агрегатларни ремонт қилишни тезлаштиришга қаратилган бир қанча қимматли таклифлардан фойдаланилди. Бу, ремонт даврини беш кунга қисқартириш ва қўшимча бир неча миллион киловатт-соат электр қуввати ҳосил қилиш имконини берди. Сўзи билан иши бир бўлган энергетиклар йил бошида ўз зиммаларига олган мажбуриятни муваффақият билан бажардилар.

Шу давр ичида ҳар бир киловатт-соат электр қуввати ҳосил қилиш учун бўладиган харажат ҳам анча камайди. Натижада давлатга пландан ташқари 570 минг сўм фойда келтирилди ва станция эҳтиёжлари учун сарфланадиган қувватнинг 18 процентини тежаб қолинди. Меҳнат унумдорлиги эса 4 процент ошди.

Б. РОЙТИХ,
Бекобод район партия комитетининг инструктори.

Адабиёт саҳифаси

Суратда: «Гуллар очилганда» кинофильмидан кадр.

ТЎЙИМИЗГА БОРИНГ

«Ленин комсомоли берди
йўлланма
Етган каби бўлди осмонга
бошим.
Қалбимда эл меҳри, қўшилдим
сафга
Йиғилган ботирлар барн
йўлдошим...»
Мурод билан Лена қўл тутган,
ҳурсанд
Қалблар қанотланиб учгудай
гўё.
Буюк чақириқдан улар
баҳраманд,
Хаёллари худди жўшқин зўр
дарё.
Узоқларга йўллар тасаввурини
Кўз ўнгида Сибирь — олтинранг
бўзлар...
Буғдайзорга тикар узмай
кўзини
Шовул бошоқларга тўймайди
кўзлар.

«Қўриқларни этиб бўстон,
экинзор
Ҳосил тўйи қиламиз каттакон
бу йил.
У, муборак тўйга қўшилгусидир
Кўпдан севишган ҳур бизнинг
жўшқин дил. —
Шундайми айт, жоним?!»
«Тўғри, — дер Лена
Мовий кўзин тикди қараб,
меҳрибон
Деди: «Тўйимизда ушалар, бу
йил
Биз ўрган ғалладан
пиширилган нон».
— Тўйимизга боринг! — дер
Лена, Мурод,
Хайрлашди дўстлар, сафар...
занг берди...
Диллар шод, бўз бўлар ўзгариб
обод,
Жилди поезд, Дўстлар,
«яхши бор!» — дерди.

Тўлқин РАЖАБИЙ.

ТОШМАТ ОТА ДАЛАДА

Ҳамма билар Тошмат отани, —
Илғор бригада бошлиғи.
Пахта каби соч-соқоли оқ,
Пахта билан ўтган ёшлиги.
Сўзлаб ҳалол меҳнат завқидан
Ёш-ларига бағишлар мадад.
Ғалабага эришиш осон,
Дейди, аён бўлганда мақсад.
Сезиб қолса бирор нуқсонни,
Ўз вақтида олар олдини.
«Ерда қолдирмоқ гуноҳ, —
дейди,—
Халқ яратган оппоқ олтинни».
Ота бугун дала кезаркан,
Бир нарсадан кўнгли ранжиди.
Чанг пахтани пуфлаб оларкан,
Бир йигитга боқиб, сўнг деди:

— Аччиғланма юзингга айтсам,
Ўғлим битта камчилигинг бор.
Бу пахтани қара, тўкилиб —
Қолиб кетган, қани эътибор!
Ҳар толанинг қийматини бил,
Ҳар тупига теримиз оққан.
Терганингда момиқ пахтани
Қолдирмагин уни чаноқда.
Оғримасин белим дебсан-у,
Сочилганни термабсан мутлақ.
Шулар ахир тоннага мадор.
Ё сўзларим эмасмикин ҳақ?!
Дилга битиб унинг сўзларин
Йигит тушди эгатга қайта.
Кўзи тушса дала айланиб,
Отага у раҳматлар айтар.

Ғиёс КОМИЛОВ.

БИЗНИНГ ДОКТОР

Қишлоқнинг доктори қайтди уйига,
Лекин юзи эди ташвишли, ғамгин,
Бир бола тўсатдан бўлганди касал,
Докторни юраги уюшар секин.

Тун ярим бўлдию, кўзда уйқу йўқ,
Бировлар эшикни қоққандек бўлар,
Кўзини юммасди, уйқу йўқолган,
Ойнадан ой нури аста мўралар.

Хавотир бўлди-ю ўрнидан турди,
Меҳрибон кўз билан чиқди эшикка,
Тун демай жўнади касал кўргани,
Қоронғу қўйнига кирди у якка.

Эгнида оқ халат, бола ёнида,
Беморга жонини қилгудик фидо,
Шунданми тунларни бедор ўтказар,
Докторда ҳар доим шундай муддао.

Р. ҒАФУРОВА.

КИНО „Гуллар очилганда“

Металл қувурлар ортган юк машинаси сой бўйлаб ўнқир-чўнқир йўллардан ўтиб чўлга кириб бораётир Шофернинг ёнида балоғат босқичига энди қадам қўйган хушрўйгина қиз ўтирибди. Бу Дилбар. Унинг қалбида турли-туман хислар жўшар, қарама-қарши фикрлар түғён қиларди. Ахир у ёлғиз ўзи бийдек чўл қўйнини пармалаб сув излаётган гидрогеологлар отрядига практикага бораётир. Онаси хавотирда қолди, ўзи ҳам кимлар билан учрашишини, қандай ишлар қилишини, нималарни ўрганишини, умуман практиканинг қандай ўтишини тасаввур ҳам қилолмайди. Дилбар шу хаёллар билан отряд штабига етиб келганини ҳам билмай қолди. Мана у штаб бошлиғи Рустамов кабинетининг эшиги олдида. Бирдан очиб киришга жасорат қила олмади. Уёқ-буёғини тартибга солиб, тузатинди-да, қўрқа-писа эшикни очиб:

— Мумкинми? — деб сўради мулойимлик билан. Аммо унга:

— Йўқ, мумкин эмас! — деган дағал ва кескин жавоб бўлди. Эшикни тақка ёпди. Қиз қалбидаги ҳаяжон янада кучайди. У бироз кутиб хонада ҳеч ким қолмагач, ёшларга хос шижоат ва ғурур билан эшикни очиб ичкари кирди. Тўппа-тўғри бошлиқнинг олдига бориб ҳужжатини кўрсатди. Бошлиқ мулойимлашди, кулиб ҳам қўйди. Эҳтимол уни қизнинг ҳусни мафтун қилгандир. Кечирим ҳам сўради. Дилбарни чўлга кетаётган Қодир ака отрядига қўшганлигини айтди. Дастлаб бу одам Дилбарга ёқиб қолди.

Секин-аста Дилбар ҳаёт ичига кириб боради. Мана у Қодир ака отряди билан пармалашнинг янги усулини жорий қилиш устида ишлаётган мутахассислар сафида. Бу ерда отадек меҳрибон, новатор-пармаловчи Қодир ака, софдил меҳнатсевар машинист Собир, хушчақчақ ва ишчан шофер Ҳасан, бутун отряднинг қизиқчиси ошпаз «Мамаша» каби турли характердаги ажойиб кишилар билан танишади. Собир ҳам, Ҳасан ҳам, Рустамов ҳам унга ошиқ бўлиб қоладилар. Қиз қалбида ҳам илк севгининг чечаклари уйғонади. Лекин кунлар ўтиши билан у, атрофидаги одамларнинг ким эканлигини чуқурроқ англай бошлайди. У меҳр қўйган Рустамовнинг хотини борлигини билиб қолади. Лекин Дилбар қувноқ, меҳнатсевар, янгиликдан қўрқмайдиган Собирнинг ҳис-туйғулари самимий эканлигига тобора кўпроқ ишонаборади. Бу ҳис-туйғулар бир қанча ҳаётий тўқнашувлар синовидан ўтади.

Оддий бир практикантка ҳаётидаги ҳаяжонли дамлар, унча қизиқарли бўлмаган оддий воқеалар, гидрогеологларнинг мураккаб изланишлари сценарист Комил Файзуллин, постановкачи режиссёр Комил Ёрматов, оператор Г. Гарибян томонидан яратилган «Гуллар очилганда» бадиий рангли фильмида ҳикоя қилинади.

Тарихий биографик фильмлари билан шуҳрат қозонган СССР халқ артисти Комил Ёрматовнинг замондошларимиз ҳаётига мурожаат қилиши қувончли ҳолдир. У, оддий ҳаётимиздан қизиқарли ситуациялар, характерли эпизодлар, драматик ҳолатлар топабилган.

Артист О. Жалилов ижросидаги Қодир ака ҳар қандай қийинчиликлардан қўрқмасдан янги усулни жорий қилади, чўлда ҳам ўзининг гулга ишқибозлигини қўймайди, коллективдаги ёшларни меҳр қўйиб гулдек парвариш қилади. Қодир ака образини яратган Обид Жалилов унинг гўзал фазилатларини очиш учун рангба-ранг бўёқлар топабилган.

Севимли кино артист Раҳим Пирмуҳамедов ошпаз «Мамаша»нинг юмористик образини маҳорат билан яратган.

Фильмдаги яна бир реалистик образ дангаса, мансабпараст ва фирибгар Исмоилдир. Бу образ артист Ҳамза Умаров ижросида реалистик талқин қилинган. Исмоил ўтакетган шилқим, текканга тегиб, тегмаганга кесак отадиган, ҳатто иши юришмагач, иғвогарлик, бузғунчилик йўлидан ҳам тоймайдиган, бузилган бир йигит. Артист унинг салбий хислатларини сатирик бўёқларда фош қилиб ташлаган.

Асарнинг бош қаҳрамонлари Дилбар ва Собир ролида ўйнаган С. Азаматова билан Б. Зокировлар бу икки ёшдаги шижоат ва ғайрат янгиликка интилиш каби мотивларни ишонарли очиб берган бўлсалар ҳам, севги туйғуларини реалистик талқин қила олмаганлар. Айниқса Рустамовнинг хотини борлигини билиб, ўзининг алданганлигини англаган Дилбарнинг қайғириши томошабинни ишонтира олмайди.

Фильмда Убай Бурхонов, Қудрат Хўжаев каби артистлар ҳам драматик материалнинг камбағаллиги туфайли ўз ижрочилик маҳоратларини намойиш қила билмаганлар. Бу образлар схематик бўлиб чиққан. Уларнинг тиллари ҳам риторик, ғайритабиий.

Фильмнинг сценарийсида ҳам, режессурасида ҳам бир қатор камчиликлар кўзга ташланади. Барча воқеалар фақат биргина практикант атрофида, чўлда рўй беради. Бу эса сюжетни анча қашшоқлаштириб қўйган. Бунинг устига айрим оддий деталлар реалистик ишланмаган. Чунончи, чўлда ишлаётган отряд қатнашчиларида кўз-ойнакнинг бўлмаслиги, бўрон пайтида уларнинг бемалол юраберишлари томошабинни ажаблантиради. Сув фонтан бўлиб отилиб чиққанда унинг атрофига худди катта қишлоқдагидек бола-чақа, хотин-халажларнинг бирдан пайдо бўлиб қолиши ҳам томошабинни ишонтирмайди.

Кўпгина ёқимли куйлари ва қўшиқлари билан танилган композиторлардан Сулаймон Юдаков, Андрей Бобоевнинг шоир Шайхзода шеърларига ёзган музикалари тингловчиларни қаноатлантирмади. Бутун фильмда эсда қоладиган қўшиқ, ёқимли мелодиянинг бўлмаслиги томошабинни ранжитади.

«Гуллар очилганда» бадиий фильми ўзининг ютуқ ва камчиликлари билан ўзбек кинематографларининг замондошларимиз образларини яратиш йўлидан, изланиш йўлидан бораётганликларини, ҳали уларнинг бу соҳада жуда кўп иш қилишлари зарурлигини кўрсатиб турибди.

Маҳмуд ЯҲЁЕВ.

ПАРТИЯ КОНТРОЛИ АМАЛДА

Комиссия аъзолари цехга келди

Партия ташкилотининг секретари Тўхтамурод Норматов навбатдаги бюро мажлиси муҳокамасига қўйиладиган иш планини кўздан кечириб ўтирган эди. Шу пайт эшикдан баланд бўйли бир киши кириб келди.

— Мен 93-қурилиш трестиданман, — деди ҳалиги киши саломаликдан сўнг. — Баъзи масалалар устида сизлар билан маслаҳатлашгани, лозим бўлса бахслашгани келдим.

— Марҳамат, марҳамат, — деди секретарь тўсатдан айтилган бу гапларга нима деб жавоб беришини билмай. — Биз ҳар иккисига ҳам — маслаҳатлашишга ҳам, бахслашишга ҳам тайёрмиз.

Қурилиш трестининг вакили рухсат сўрагач, чўнтагидан папирос олиб тутатди, бироз алланималар ҳақида ўйланиб қолди. Сўнгра салмоқ билан гапира бошлади.

— Лўнда қилиб айтганда, — деди у, — ҳали яқингача маҳсулотнинг сифати жиҳатидан корхонангизнинг шуҳрати ёмон эмас эди. Шу сабабли бироз олисроқ бўлса ҳам, баъзан ғиштни шаҳардан олмай, шу ерга келардик. Лекин кейинги пайтда маҳсулотингизнинг сифати бузилди, ғиштларнинг бири юпқа бўлса, бири қалин. Бу, бинокорлик ишларининг сифатига, ишимиз суръатига таъсир қилмай қолмаётир. Бун[illegible] ташқари кейинги пайтда ғишт[illegible] ичида қизили кўпайиб қолди. [illegible]нда, тобига етказиб пиширил[illegible]

[illegible] ташкилотининг секретари билан қурилиш трестининг вакили узоқ вақт суҳбатлашишди, баъзан эса бахслашишди ҳам. Парторг ўз блокнотига алланарсаларни ёзиб, айрим жумлаларнинг тагига чизиб ҳам қўйди. Орада бўлиб ўтган ана шу суҳбатдан сўнг кечагина бюро аъзолари билан маслаҳатлашиб тузилган планга секретарь ўзгартиш киритди. Навбатдаги очиқ партия йиғилишида маҳсулот сифати масаласи муҳокама қилинадиган бўлди.

Тўхтамурод Норматов завод касаба союз комитетининг раиси — маҳсулот сифати бўйича партия контроль комиссиясининг раиси ўртоқ Наталичев ва шу комиссия аъзолари мастер Степанов ва корхона бош механиги Оводков ўртоқларга қурилиш трестининг вакили билан бўлиб ўтган суҳбатнинг қисқача мазмунини гапириб берди.

— Қурувчиларнинг эътирози, — деди секретарь, — менимча жуда тўғри. Бу масала билан жиддийроқ шуғулланиш керак. Сизлардан илтимос, иш жараёнининг бошидан то охиригача яхшилаб ўрганинглар, ишчилар билан суҳбатлашинглар, касал қаерда эканлигини аниқланглар. Текшириш натижаларини навбатдаги очиқ партия йиғилишида муҳокама қиламиз.

Маҳсулот сифати бўйича партия контроль комиссиясининг аъзолари ҳар сафардагидек бу гал ҳам ўз зиммаларига топширилган партиявий ишни сидқидиллик билан бажаришга киришдилар. Улар тупроқ карьерини, у ерда ишлаётган механизмларни кўздан кечирдилар, механизаторлар билан суҳбатлашдилар. Тупроқ бункерда қорилиб то прессгача келадиган иш жараёнида бирорта камчилик кўзга ташланмади.

Шундан сўнг комиссия аъзолари қолиплаш цехининг ишини ўрганишга киришдилар. Дафъатан қараганда бу ерда ҳам барча иш жойида эди: пресс бир меёрда ишлаб турибди, қолиплаш машинаси ҳам тиҳирлик қилаётгани йўқ. Лентали транспортёрда эса қолипдан чиққан хом ғиштлар худди чумалидек қуритиш камераси томон ўрмаламоқда. Лекин синчиклаб текширилганда қолипдан чиқаётган ғиштларнинг ҳаммаси ҳам стандарт эмаслиги аниқланди. Ғиштнинг бири стандартда белгиланган қалинликда бўлса, иккинчиси ундан ортиқ, учинчиси эса ундан кам эди.

Қолиплаш машинасининг иши ҳар тарафлама кузатилгач, партия контроль комиссиясининг аъзолари Наталичев, Степанов ва Оводков ўртоқлар шу ерда меҳнат қилаётган ишчилар билан суҳбатлашишди.

Кўпдан қуён қочиб қутилмайди деб, тўғри айтадилар. Кўплашиб маслаҳатлашиш, фикр олишиш иллатнинг қаерда эканлигини топишга ёрдам берди. Ишчилар ўзларининг кундалик кузатишлари натижаларини, стандартнинг бузилаётганлиги ҳақидаги мулоҳазаларини айтиб беришди. Ҳамма гап қолиплаш машинасининг шестернясида экан. Шестерня бир меёрда ишламаслиги сабабли пресснинг кесувчи пичоғи ҳам мўлжалдагидек ҳаракат қилмас экан.

Эртасига контроль комиссиясининг аъзолари ишлаб чиқаришнинг бошқа участкаларини ўрганишга киришдилар. Улар пишириш цехига кирганларида, у ердаги ишчилар шип баравар тахлаб қўйилган ғиштларни қўлда олмай, балки уни учи илгак темир билан ағдараётган эдилар. Коллектив меҳнати билан вужудга келган маҳсулотнинг бир қисми шу ернинг ўзидаёқ синиб, брак бўлаётган эди. Жуда синлиқ қилиб тайёрланган ва яхши пиширилган ғиштларнинг чети учиб, сифати пасаяётган эди. Комиссия аъзолари маҳсулот сифатини пасайтираётган камчиликлардан бири деб шуни аниқладилар, бу камчиликнинг заводга келтираётган зарари ҳақида ишчиларга сўзлаб бердилар.

Завод партия ташкилоти кўриладиган масаланинг муҳимлигини эътиборга олиб, навбатдаги йиғилишга алоҳида тайёргарлик кўрди. Бир неча кун илгари завод бошқармасининг ҳаммага кўринарли ерига очиқ партия йиғилишининг чақириладиган куни ва унда кўриладиган масала катта-катта ҳарфлар билан ёзилган эълон осиб қўйилди.

Партия йиғилишида партия контроль комиссиясининг раиси ўртоқ Наталичев комиссиянинг текшириш натижалари ҳақида доклад қилди.

— Ишчилар томонидан суҳбат давомида айтилган мулоҳазалар ва таклифларни ҳисобга олиб, — деди докладчи сўзининг охирида, — контроль комиссияси қуйидагиларни амалга оширишни лозим деб ҳисоблайди. Аввало ғишт стандартини бузмаслик учун пресс машинасининг шестернясини ўзгартириш зарур. Шундай қилинса, прессдан чиқаётган ғиштларнинг ҳаммаси бир хилда бўлади.

Вагонеткалардаги рейкаларнинг қалин-юпқалиги ҳам ҳар хил. Бунинг устига тахтадан тайёрланган рейкалар иш жараёнида баъзан синиб кетади, баъзан қуритиш камерасида куйиб кетади. Бу нарса ҳам маҳсулот сифатига таъсир қилаётир. Бизнингча, бу рейкаларни тахтадан эмас, балки темирдан тайёрлаш лозим. Шундай қилинса, уларнинг ҳаммасини бир хилда тайёрлаш мумкин бўлади ва у узоқ вақтга етади. Дастлабки хомаки ҳисобларга кўра, бу таклифни амалга ошириш корхонамизга камида 100 минг сўм фойда келтиради.

Тайёр ғиштларни пишириш цехидан олиб чиқишда ниҳоятда эҳтиёт бўлиш зарур. Агар биз уларни уринтирмай олиб чиқсак, тайёрланган маҳсулотимизни пардоз ғишт ўрнида ишлатиш мумкин бўлади. Ғишт силлиқ ва текис бўлгандан кейин бинонинг ташқи томонини сувашга ҳам эҳтиёж қолмайди. Ўзингиз бир ўйлаб кўринг, агар биз шунга эришсак, давлат учун қанча-дан-қанча фойда келтирган бўламиз.

Комиссия раиси яна бир қанча камчиликларни кўрсатиб, уларни тузатиш йўллари ҳақида гапирди, камчиликларга йўл қўяётган ишлаб чиқариш участкалари раҳбарларини қаттиқ танқид қилди.

Доклад юзасидан бўлган музокаралар жуда қизғин ва ишчанлик билан ўтди. Сўзга чиққанларнинг ҳаммаси партия контроль комиссияси жуда катта иш қилганлигини алоҳида қайд қилдилар, йўл қўйилаётган камчиликлар ҳақида куйиб-пишиб гапирдилар, ишлаб чиқаришни яхшилаш, унинг техника даражасини ва маданиятини оширишга қаратилган ўзларининг фойдали маслаҳатларини айтдилар.

Қолиплаш цехининг бошлиғи ўртоқ Мехненко ўз адресига айтилган танқидий мулоҳазаларни жуда тўғри ва ўринли деб топди. У, партия контроль комиссияси аъзоларига ишда юз бераётган камчиликнинг асосий сабабларини очиб ташлаганлиги ва уни тузатиш йўлларини кўрсатганлиги учун миннатдорчилик билдирди.

Йиғилганлар завод бош бухгалтери ўртоқ Мироновнинг сўзини ҳам диққат билан тингладилар. У, йўл қўйилаётган камчиликлар оқибатини суммаларга айлантириб, бу камчиликлар корхона учун жуда қимматга тушаётганлигини яққол кўрсатиб берди.

— Тома-тома кўл бўлур, дейдилар. Йўқотаётган ана шу, дастлаб арзимас бўлиб кўринган тийинларимиз кунлар ва ойлар ўтиши билан сўмларни, ўн ва юз мингларни, исроф қилаётган граммларимиз эса килограммларни ва тонналарни ташкил этади. Агар биз ғиштнинг сифатини яхшиласак, шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида кам деганда юз минг сўм қўшимча фойда олган бўлур эдик.

Очиқ партия йиғилиши партия контроль комиссиясининг ҳамда музокарада сўзга чиққан нотиқларнинг таклифлари ва мулоҳазалари асосида маҳсулот сифатини яхшилаш ҳақида кенгайтирилган қарор қабул қилди. Партия ташкилотининг таклифи билан завод маъмурияти ана шу йиғилишда белгиланган тадбирларни амалга ошириш ҳақида махсус буйруқ чиқарди.

Шундан сўнг белгиланган тадбирларнинг амалга оширилишини партия ташкилоти алоҳида назорат остига олди. Орадан кўп вақт ўтгани йўқ. Бутун коллективнинг бир мақсад йўлида астойдил интилиши ўз натижаларини берди. Корхона тайёрлаётган маҳсулотнинг сифати сезиларли даражада яхшиланди. Иш процессларини механизациялаш соҳасида ҳам бирмунча ишлар қилинди. Партия ташкилотининг ишлаб чиқаришга яқиндан раҳбарлик қилаётганлиги сабабли завод техника-иқтисодий кўрсаткичлари кун сайин яхшиланмоқда. Корхона 10 ойлик топшириқни муддатидан илгари бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Шу вақт ичида пландан ташқари етти йиллик қурилишларига қарийб 2 миллион дона пишиқ ғишт етказиб берилди.

— Партия контроль комиссиялари, — дейди Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши Бинокорлик саноати бошқармасига қарашли 7-ғишт заводлари бошқармасининг директори Қудрат Азизхонов, — жонимизнинг малҳами бўлаётир. Улар мавжуд камчиликларни тугатиш, ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва шу асосда меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириб, унинг сифатини яхшилаш соҳасида жуда катта иш олиб бормоқдалар.

Коллективимиз етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган ҳаракатга қўшилиб, йиллик топшириқни муддатидан илгари бажариш ва плandan ташқари қурилишлар учун камида 3 миллион дона пишиқ ғишт ишлаб чиқариш ҳақида мажбурият олган. Партия ташкилотининг ҳамда унинг контроль комиссиялари ёрдамида бу мажбуриятни сўзсиз бажарамиз.

И. СУЛАЙМОНОВ.

СИРДАРЁЛИКЛАР ЭЛ ХИРМОНИГА 61100 ТОННА „ОҚ ОЛТИН" ТЎКДИЛАР

Район меҳнаткашлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми шарафига социалистик мажбуриятларини ҳам бажариш учун курашаётирлар

Партия кўрсатган йўлдан бориб

И. КАРИМОВ,
Сирдарё район партия комитетининг секретари.

Районимиз фақат областимизнинггина эмас, ҳатто республиканинг ҳам энг йирик пахтакор районларидан бири ҳисобланади. Бу йил 28115 гектар майдонда пахта етиштирилди. Район партия ташкилоти, колхоз ва совхозларнинг хўжалик раҳбарлари деҳқончилик маданиятини ошириш, пахтачиликка илғор, прогрессив методларни кенг жорий қилиш, пахта етиштиришни комплекс механизациялаш юзасидан кўп иш қилдилар.

Йил бошида колхоз ва совхозларда тажрибали механизатор ва пахтакорлар бошчилигида 102 та трактор-далачилик бригадаси ташкил этилди. 14500 гектар майдонга чигит квадрат-уялаб экилди ва деярлик барча майдондаги ғўзага механизмлар ёрдами билан икки томонлама ишлов берилди. Бу тадбир мўл ҳосил етиштириш билан бир қаторда, уни эрта етилтириш ва пахта йиғим-теримини барвақт бошлаш ҳамда пахта териш машиналаридан кенг фойдаланиб, теримни тез суръатлар билан ўтказиш имконини берди. Давлатга 61100 тонна пахта топширилди.

Колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари пахтакорларнинг мўл ҳосил учун курашини тўғри ташкил этдилар, ўз коллективлари ўртасида оммавий-сиёсий ишларни изчиллик билан олиб бордилар ва уларнинг сиёсий активлиги ҳамда меҳнат ғайратини кун сайин оширдилар.

Бунга мисол қилиб «Ҳақиқат» колхози партия ташкилотини (секретари ўртоқ М. Ҳакимов) кўрсатиш мумкин. Партия ташкилоти колхоз аъзолари олдига етти йилликнинг биринчи йилида ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни кескин равишда кўпайтириш йўли билан пахтанинг ялпи ҳосилини ошириш вазифасини қўйди. Ташкилий ва сиёсий ишларни тинмай кучайтириб бориб, бу вазифанинг муваффақиятли бажарилишини таъминлади. Натижада колхозда ҳозиргача ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил йиғиб олинди.

Сталин номли колхоз партия ташкилоти (секретари ўртоқ Б. Яҳёев) правление билан биргаликда амалга оширган тадбирлар ҳам яхши натижа берди. Колхозда етиштирилган мўл ҳосилни йиғиб-териб олиш уюшқоқлик билан бошланди ва тез суръатлар билан давом эттирилди. Шу туфайли колхоз йиллик пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарди. Ҳозиргача 968 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил йиғиб олинди ва давлатга пахта сотиш юзасидан олинган мажбурият тўла адо этилди.

Шунингдек, «Ленинград», «1-Май», Ильич номли, Свердлов номли, Куйбишев номли колхозлар ва «Малик», «Гулистон», «Социализм» совхозлари ҳам давлат пахта тайёрлаш планини муддатидан олдин адо этдилар.

Бу хўжаликларда ҳосил йиғим-теримида машиналардан кенг фойдаланиш муваффақиятнинг асосий гарови бўлди. «Малик» тажриба хўжалигида пландаги 3 минг тонна ўрнига 4500 тоннадан ортиқ пахта машиналар билан териб олинди. «Гулистон» совхозида эса пахтани машина билан териш юзасидан белгиланган топшириқ 225 процент адо этилди. Умуман районда 9300 тонна ўрнига 9354 тонна пахта машиналар билан териб олинди.

Район партия комитети қолоқ хўжаликларни илғорлар даражасига кўтариш, уларни тажрибали ва ташкилотчилик қобилиятига эга бўлган кадрлар билан мустаҳкамлаш масаласига катта эътибор берди. Бу тадбир пахтанинг ялпи ҳосилини оширишда ҳал қилувчи роль ўйнади.

«Ўзбекистон» колхози бир неча йил давомида пахтадан кам ҳосил олиб, давлат пахта тайёрлаш планини бажармас эди. Бу йил колхоз раислигига ўртоқ М. Алимуҳамедов ва партия ташкилотининг секретарлигига ўртоқ К. Нуранов ўртоқлар тавсия этилди. Улар ўзларининг бутун тажрибаларини ва ташкилотчилик қобилиятларини ишга солдилар, колхозчиларнинг хўжаликни юксалтириш учун курашини намунали ташкил этдилар. Натижада 1350 гектар ерда мўл ҳосил етиштирилди. Ҳозиргача ҳар гектар ердан 25 центнердан ҳосил йиғиб олинди ва давлатга пахта сотиш плани ошириб бажарилди.

Илгари қолоқ ва камқувват ҳисобланган Ильич номли колхоз раислигига тавсия этилган Х. Гаспарян, «1-Май» колхози раислигига тавсия этилган. Б. Маманов ўртоқлар ҳам партия ташкилотларининг ёрдамига таяниб, колхозларни қолоқликдан чиқардилар ва район партия комитети ҳамда колхозчиларнинг ишончини оқладилар.

Кўпчилик коммунист ва комсомоллар бошлиқ бригада ҳамда бўлимларда пахтадан анча юқори ҳосил олинди. «Малик» тажриба хўжалигининг Жўра Тишлиқов, «Социализм» совхозининг Бойзоқ Эсиргапов, «Гулистон» совхозининг Кан Андрей ўртоқлар бошлиқ бўлимларида, «Ўзбекистон» колхозининг Аҳмад Отажонов, Свердлов номли колхознинг Маматмуса Сариев, Ильич номли колхознинг Аҳмад Митанов, Охунбобоев номли колхознинг Эгам Тошев, «Ленинград» колхозининг Қўчқор Товбоев, «Ҳақиқат» колхозининг Сайфат Ғафуров, Тарас Шевченко номли колхознинг Бурҳон Зокиров, «Коммунизм» колхозининг Санобар Абдуқодирова ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳар гектар ердан 30—50 центнердан ҳосил олинди.

Партия ташкилотлари ва колхоз правлениелари йиғим-терим даврида теримчиларнинг ва механик-ҳайдовчиларнинг меҳнатини тўғри ташкил этиш, улар ўртасида социалистик мусобақани оммавий тус олдириш, далада ишлаётганлар учун зарур маданий-маиший шароитлар яратиб бериш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилдилар. Бир неча юз теримчи кўпмингкилограммчи теримчилар ҳаракатига қўшилиб, мавсумда 10—15 тонна ва ундан ҳам ошириб пахта терди. Айниқса кўпгина механик-ҳайдовчилар ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлдилар.

«Малик» тажриба хўжалигининг донгдор механик-ҳайдовчиси ўртоқ Жавод Кўчиев ХВС-1,2 маркали машина билан 200 тоннадан ортиқ пахта терди ва ўз зиммасига олган мажбуриятини ошириб бажарди. И. Тайлоқов, Х. Мурзоқов, М. Алиев, Т. Жумаев, Ш. Жўратоев, И. Алимов, Ш. Алиев ўртоқлар каби механик-ҳайдовчилар эса 60—90 тоннадан пахта тердилар.

План бажарилган бўлса ҳам ҳали колхоз ва совхозларнинг даласида пахта кўп, уни йиғиб-териб олиш жадал суръатлар билан давом эттирилмоқда. Район меҳнаткашлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми шарафига пландагига қўшимча равишда оширилган мажбурият олдилар.

Район партия ташкилоти далада қолган барча ҳосилни яқин кунлар ичида тўла йиғиб-териб олиш ва Пленум шарафига олинган қўшимча мажбуриятни ҳам тўла бажаришни таъминлаш, шунингдек келгуси йил мўл ҳосилига тайёргарлик кўриш ишларини кенг қизитиб юбориш юзасидан барча зарур чораларни кўради.

РАЙОННИНГ ИЛҒОР ПАХТАКОРЛАРИ

Ўртоқ Қ. СИНДОРОВ,
Сталин номли колхознинг раиси.

Ўртоқ Б. ЗОКИРОВ.
Тарас Шевченко номли колхознинг бригадири.

Студентлар қўшган ҳиссалар

Тошкент Давлат медицина институтининг студентлари, профессор ва ўқитувчилари коллективи республикамиз пахтакорларининг 3 миллион 50 минг тонна учун олиб борган курашига муносиб ҳисса қўшди. Улар Сирдарё районидаги «Малик», «Гулистон», «Социализм» совхозлари, «1-Май», «Октябрь», «Ўзбекистон», «Коммунизм», Охунбобоев номли, Ильич номли, Сталин номли, Карл Маркс номли колхозларнинг пахтакорларига етиштирилган мўл ҳосилни йиғиб-териб олишда яқиндан ёрдам бердилар, ҳаммаси бўлиб 8500 тоннага яқин пахта тердилар. Бу пахта теримида қатнашган 2600 дан ортиқ студент ва ўқитувчининг ҳар бирига ўрта ҳисобда 3260 килограммдан тўғри келади.

Кўпгина студентлар унумли меҳнат қилдилар. Айниқса, Ҳамида Жўраева, Муҳаммад Жўраев, К. Орифжонов (педиатрия факультети), Мукаррам Маъдиева, Оллоқосим Ширинов, Аҳмаджон Исроилов (даволаш факультети), Қундибек Тўрабеков, Гулсара Машарипова (санитария факультети), К. Топилдиев, Р. Чачарова (стамотология факультети) каби студентлар ҳар куни 120—130 килограммдан «оқ олтин» териб, коллективимизнинг, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг ҳурматига сазовор бўлдилар.

Ҳамида Жўраева, Мукаррам Маъдиева ва Гулсара Машарипова ўртоқлар намуна кўрсатиб ишлаганликлари учун Сирдарё район партия комитети ва район ижроия комитети томонидан қўл соати билан мукофотландилар. Алоҳида ўрнак кўрсатган студентлардан 221 киши эса область партия комитети ва область ижроия комитетининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Коллективимизнинг ҳар бир аъзоси республикамиз пахтакорлари планни бажариб, Ватанни қувонтирган ҳозирги дамда бу муваффақиятга муносиб ҳисса қўшгани билан фахрланмоқда.

А. ҒУЛОМОВ,
Тошкент Давлат медицина институтининг директори.

«Ленинград» колхозида машина билан пахта териш пайти.

М. Нуриддинов ва М. Шевелов фотолари.

Меҳнатимизнинг натижаси қувончли бўлди

Ғўзага ўз вақтида ишлов берсанг, у эрта амалга киради, ҳосил эрта етилади. Биз бу йил бунга катта аҳамият бердик. Натижада пахтамиз барвақт очилиб, августнинг кейинги ўн кунлигида теримга тушдик. Бригадамиз аъзолари етиштирилган мўл ҳосилни қисқа муддат ичида тўла йиғиштириб олиш учун астойдил бел боғладилар.

Дастлаб ҳар гектар ердан 35 центнердан пахта етиштирамиз деб давлат билан шартнома тузган эдик. Ҳаммамизнинг бир ёқадан бош чиқариб ишлаганлигимиз сабабли планимизни 12 октябрдаёқ бажардик. Кейин яна 100 тонна пахта тайёрлаш мажбуриятини олдик. Ҳозиргача бу мажбурият ҳисобидан давлатга 80 тонна пахта топширилди. Шундай қилиб, бугунги кунда 100 гектар ернинг ҳар гектаридан олинган ҳосил 43 центнерданга тўғри келди.

Ҳали даламизда анчагина ҳосил бор. Биз ўз устимизга олган мажбуриятимизни албатта бажарамиз. Шунинг билан бирга ерларимизни кузда тўла шудгорлаб қўйиб, келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин ҳозирлаймиз.

Эгам ТОШЕВ,
Охунбобоев номли колхознинг бригадири.

Пахтакор ва „оқ олтин"

(лапар)

ПАХТАКОР
— Яна тонгдан келдим мен,
Уйқуни тарк қилдим мен.
Бағрингга отилдим мен,
Меҳрим сенда «оқ олтин».
«ОҚ ОЛТИН»
— Чигит эдим ундирдинг,
Ҳосил уй деб кўндирдинг,
Ишловимни дўндирдинг,
Раҳмат сенга пахтакор.
ПАХТАКОР
— Сен элимнинг фахрисан,
Юртнинг олтин наҳрисан,
Сен келтирдинг менга шаън.
Азиз дўстим «оқ олтин».
«ОҚ ОЛТИН»
— Мени ҳар дам ёқладинг,
Офатлардан сақладинг,
Ваъдангни ҳам оқладинг,
Қойил сенга пахтакор.
ПАХТАКОР
— Сени териб тўймайман,
Бир толангни қўймайман,
Сен кунсан-у, мен ойман,
Парвонаман «оқ олтин».
«ОҚ ОЛТИН»
— Кўрагим кўп, санаб боқ,
Қўшолоғин олиб тақ,
Сенга очганман қучоқ,
Қадрдоним пахтакор.
ПАХТАКОР
— Кўрагинг тизим-тизим,
Яйрайди кўриб кўзим,
Сендан ўргилай ўзим,
Момиққинам «оқ олтин».
«ОҚ ОЛТИН»
— Булут сузса бошимда,
Ташвишли қарошимда,
Сен парвона қошимда,
Меҳрибоним пахтакор.
ПАХТАКОР
— Совуққа тик боқаман,
Юракка ўт ёқаман,
Дарё бўлиб оқаман,
Сени териб «оқ олтин».
ИККИСИ
— Биз иккимиз ўртоқмиз,
Қадрдон, дўст, иноқмиз,
Ватанга шамчироқмиз
«Оқ олтин»у пахтакор.

Ўткир РАШИД.

Гектаридан олинадиган ҳосилни 45 центнерга етказамиз

Бу йилги меҳнатимиз ҳар йилгидан ҳам баракали бўлди. Эрта баҳорданоқ ишга уюшқоқлик билан киришиб, чигит экиш, ғўза парваришини агротехника қоидаларига риоя қилган ҳолда ўтказган колхозчиларимиз далаларда мўл ҳосил етиштирдилар.

Ҳосилни йиғиб-териб олишга пухта тайёргарлик билан киришиб, уни уюшқоқлик билан давом эттирдик. Колхозчиларимиз йиғим-теримни тезлаштириш йўлида фидокорона меҳнат қилганликлари туфайли 21 октябрдаёқ планни бажарган эдик. Ўшанда 400 гектар ернинг ҳар гектаридан давлатга 33,8 центнердан пахта топширилди. Биз давлатга яна 400 тонна пахта сотиш мажбуриятини олдик. Шу кунгача ҳар гектар ердан олган ҳосилимиз 40 центнерга етди. 40 ни 45 га етказиш учун курашаяпмиз.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун астойдил бел боғлаган колхозчиларимиз мажбуриятни ҳам шараф билан бажариш мақсадида теримни қизғин давом эттирдилар. Ҳозиргача ана шу мажбуриятимиз ҳисобидан давлатга 300 тонна пахта топширдик.

Колхозимизда планнинг ошириб бажарилганлиги тўғрисида гапирар эканмиз, ишлаб чиқаришга моҳирлик билан раҳбарлик қилиб келаётган миришкор бригадирларимизнинг номларини тилга олмасдан ўтолмаймиз. Ўртоқ Сайфат Ғофуров бригадаси 53 гектар ернинг ҳар гектаридан ҳозиргача давлатга 50 центнердан, ўртоқ Малик Ғофуров бошлиқ бригада аъзолари 60 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил топширдилар.

Шу кунларда колхозимиз аъзолари янада ғайрат билан ишламоқдалар. Улар олинган мажбуриятни тўла бажариш мақсадида тер тўкиб етиштирилган «оқ олтин»имизнинг бир граммини ҳам ерда қолдирмаслик учун ҳаракат қилмоқдалар. Механизаторларимиз эса пахтадан бўшаган ерларни пешма-пеш шудгор қилмоқдалар.

Назира ЙЎЛДОШЕВА,
«Ҳақиқат» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Ҳосилга яраша даромад

Қуёш уфққа ёнбошлаганда Сайфат ака пахта ортилган охирги машинани жўнатиб, шийпоннинг четига келиб ўтирди. Ёнидан қўйин дафтарини олиб, аввал нималарнидир ҳисоблаб чиқди-да, сўнг пастдаги рақамни ўзгартириб, 2650 қилиб қўйди. Шундан сўнг ўзи-ўзига гапиргандек мана энди роппа-роса элликдан бўлди, деди.

Аввал бошда бу рақамларнинг сирига тушунмаган эдик. Ҳа демай бригада аъзолари ишни тамомлаб хирмонга тўпланишди. Табелчи йигит куннинг иккинчи ярмида терилган пахталарни қабул қилиб олди. Сўнг шу ернинг ўзида ўтириб рақамларни ҳисоблаб чиқди. Унинг ҳам ёзувлари охирида ҳосил бўлган рақамлар бригадирникига ўхшар эди.

Бригадир ҳам, табелчи йигит ҳам шийпонга чиқиб чўт қоқабошлашганида, уларнинг атрофини теримчилар, хирмондагилар ўраб олишди. Зулфия исмли теримчи қиз бригадирдан. Сайфат ака, планимизни тўлғазганимизга анча бўлди. Ўшанда «энди эллик центнер учун курашамиз» деган эдингиз. Қачон эллик бўлади, энди яқинлашдикми, деб сўради. Бригадир бир нимани яширгандек аввал бироз индамай турди, кейин юзларига табассум ёйилди. Мана, ҳозир ҳисоблаб чиқдим, топширган пахтамиз роса эллик центнерданга тўғри келибди. Ҳали ҳосилимиз кўп, энди 55 учун курашамиз, деди.

Табелчи йигит Муштак Алиев гапни илиб кетди.

— Колхозимиз ҳар гектар ердан 40 центнердан пахта топширди. План бажарилгач 400 тонна ҳақида олинган қўшимча мажбурият ҳисобидан бугунгача 300 тонна пахта топширилибди. Кеча бухгалтердан яна бошқа кўп нарсаларни ҳам билиб олдим. Меҳнатга яроқли ҳар бир киши ҳисобига 6,2 тоннадан пахта етиштирилган. Бир центнер пахта етиштириш учун 5,5 меҳнат куни сарфланибди, унинг таннархи 150 сўмга тушибди.

Маҳсулот арзонга тушгандан кейин даромад ҳам ошар экан. Бу йил колхозимизнинг даромади 6 миллион сўмга етар эмиш. Бир меҳнат кунимизнинг қиммати 20 сўм пул ва 2 килограмм донга тўғри келаркан.

Муштак бригаданинг даромади ҳақида гапира бошлаганда колхозчиларнинг қувончи янада ошди. Сайфат Ғафуров бошлиқ 6-бригада бу йил колхозга 1 миллион сўмга яқин даромад келтирибди. Хўжалик ҳисоби принципига мувофиқ бригада аъзолари ишлаган меҳнат кунининг қиммати 30 сўмдан ошиб кетар экан.

— Пахтачилик-ку, ёмон бўлмабди, хўжаликнинг бошқа соҳаларида эришилган муваффақиятлардан гапир ўғлим, — деди хирмончи чол.

— Бунисини ҳам билиб олдим. Колхозимизда бу йил фақат пахтачиликкина эмас, балки хўжаликнинг бошқа соҳаларини, айниқса чорвачиликни ривожлантириш соҳасида ҳам эришган муваффақиятларимиз чакки бўлмабди. Пахтакорларимиз сингари колхозимиз чорвадорлари ҳам яхши натижага эришибдилар. Мана қаранг, бу йил етиштириладиган сутнинг миқдори 140 тоннага, гўштнинг миқдори 550 центнерга, тухумнинг миқдори эса 40 минг донага етади. Бошқача қилиб айтганда, ҳар 100 гектар ер ҳисобига 260 центнер сут, 100 центнер гўшт олинади. Кўриб турибсизки, қозон ҳам мой, чўмич ҳам мой.

Колхозда бу йил хўжаликдан олинадиган даромад анча кўпаяди. Йил бошида хўжалик ҳисобига ўтилганида, ишлаб чиқариш планида ҳар 100 гектар ер ҳисобига 1 миллион сўм даромад олиш назарда тутилган эди. Етиштирилган маҳсулотнинг миқдори планда мўлжалланганидан анча кўп бўлганлиги ва давлатга белгиланганидан кўп пахта, сут, гўшт ва бошқа маҳсулотлар сотилганлиги сабабли, эндиликда ҳар 100 гектар ер ҳисобига олинадиган даромад ҳам ошиб, 1 миллион 100 минг сўмга тўғри келади.

Бу рақамлар чиндан ҳам кишини қувонтиради. Колхоз аъзолари бу йил 400 гектар ерда пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Уларнинг республика пахтакорларининг 3 миллион 50 минг тоннасига муносиб ҳисса қўшиш мақсадида қилган фидокорона меҳнатлари яхши натижа берди. Ҳар гектар ердан ҳозиргача 40 центнердан ҳосил йиғиб олинди.

Колхоз аъзоларининг етиштирган мўл ҳосили катта даромад келтирди. Энди колхоз аъзолари бу даромаддан баракали улуш оладилар.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ.
«Ҳақиқат» колхози.

РАЙОННИНГ ИЛҒОР ПАХТАКОРЛАРИ

Ўртоқ М. АЛИМУҲАММЕДОВ,
«Ўзбекистон» колхозининг раиси.

Ўртоқ К. БАКРАДЗЕ,
Сталин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

Ўртоқ А. МАМЕДОВА,
«1-Май» колхозининг теримчиси.

Ўртоқ А. МИТАНОВ,
Ильич номли колхознинг бригадири.

Ўртоқ И. ОЛИМОВ,
«Ленинград» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

Ўртоқ М. СОИББОЕВ,
Свердлов номли колхознинг раиси.

Ўртоқ Г. ҚЎЗИЕВА,
Карл Маркс номли колхознинг теримчиси.

Ўртоқ А. ОТАЖОНОВ,
«Ўзбекистон» колхозининг бригадири.

Ўртоқ Б. КЕНЖАЕВ,
«Коммунизм» колхозининг теримчиси.

ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТИГА СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ НОТАСИ

СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. С. Семёнов 13 ноябрда Германия Федератив Республикасининг Москвадаги Элчиси Г. Кролльни қабул қилиб, унга Совет ҳукумати нотасини топширди.

Нотада шу нарса кўрсатиладики, Германия Федератив Республикаси ҳукуматининг Ғарбий Берлинда ғарбий герман «Дейчланд-Функ» радиостанциясини қуришга тайёргарлик кўриш тўғрисидаги қарори қонунга хилоф бўлган қарордир ва Ғарбий Берлиннинг мавжуд статусига тўғри келмайди. Ҳаммага маълумки, Ғарбий Берлин Германия Федератив Республикасининг давлат территорияси составига ҳеч кирган эмас ва кирмайди.

Германия Федератив Республикаси ҳукумати томонидан ҳозир Ғарбий Берлинда радиостанция қуриш учун тайёргарлик кўрилаётганлигига, дейилади нотада, Ғарбий Берлин территориясидан туриб олиб бориладиган қўпорувчилик фаолиятини ва душманлик пропагандасини кучайтиришга интилишнинг ўзгинасидир, дейишдан бошқача баҳо берилиши мумкин эмас. Нотада уқтириб айтиладики, Федерал ҳукумат Ғарбий Берлиндаги аҳволни янада кескинлаштириш йўлини ўтказишни давом эттираётганлиги кўриниб турибди, шу билан бирга, бу нарса ҳал этилмаган халқаро проблемаларни бартараф қилмоқ учун қулай шарт-шароит вужудга келтирилаётган бир пайтда қилинмоқда.

Совет ҳукумати, Германия Федератив Республикаси ҳукумати шу нотада баён қилинган мулоҳазаларни бутун масъулиятни сезган ҳолда эътиборга олур, деб умид қилади. (ТАСС).

Тинчлик учун курашувчи ғарбий герман ватанпарварлари устидан ўтказилаётган шармандали суд тўхтатилсин!

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитети тинчлик учун курашувчи бир группа ғарбий герман ватанпарварлари устидан Дюссельдорфда ўтказилаётган шармандали суднинг тўхтатилишини миллион-миллион совет тинчлик тарафдорлари номидан талаб қилади.

Комитетнинг баёнотида айтиладики, совет тинчлик тарафдорлари бу суд найрангига қарши ғазаб билан норозилик билдирмоқдалар. Улар немис халқининг тинчликка бўлган интилишларини ҳеч қандай қувғунлар билан бостириш мумкин эмаслигини биладилар.

Дюссельдорфдаги суд, дейилади баёнотда, Бонндаги реваншчи доираларнинг Ғарбий Германияда, халқаро кескинликни юмшатиш учун, давлатлар ўртасида тинч ҳамкорлик учун, қуролсизланиш учун қаттиқ туриб ва қатъий кураш олиб бораётган ижтимоий кучларнинг овозини бўғиб қўйиш йўлидаги ошкора уринишларини кўрсатиб турибди.

ИСПАНИЯДА ТЕРРОР ТЎХТАТИЛСИН!

Совет олимларининг ғазаб ва норозилиги

Жаҳондаги барча тараққийпарвар кучлар Испанияда полиция террорининг кучайтирилганлигига қарши ғазаб ва норозилик билдирмай қололмайдилар. Бу мамлакатда кейинги вақтда рўй берган воқеалар Совет мамлакати жамоатчилигини ҳаяжонлантирди. 13 ноябрда СССР Фанлар академияси президиумининг Академия аъзолари, илмий муассасалар раҳбарлари иштирокида кенгайтирилган мажлиси бўлди. Бу мажлисда олимлар Испанияда сиёсий қувғуннинг авж олдирилишига қарши ғазаб билан норозилик билдирдилар.

Совет олимлари Испания Фанлар академияларига, барча чет мамлакатлардаги фанлар академияларига, Илмий ходимларнинг Жаҳон федерациясига қарата мурожаат қабул қилдилар.

Мурожаатда бундай дейилади: Испанияда граждан уруши тамом бўлгандан кейин йигирма йил ўтганига қарамай, Испанияда сиёсий маслаклари ва ижтимоий аҳволлари жуда хилма-хил бўлган жуда кўп испан ватанпарварлари қаттиқ полиция террорига дучор қилинмоқда, суд орқали ва суддан ташқари таъқиб қилинмоқда, бу чоралар ўрта аср инквизициясининг ваҳшийликларини эслатади.

Генерал Франко Испанияда сиёсий маҳбуслар йўқ, деб айтган бўлсада, бирдан-бир «айби» тинчлик ва демократияга интилишдан иборат бўлган минглаб кишилар озодликдан маҳрум қилинмоқда, Испания ҳукумати томонидан имзоланган киши ҳуқуқлари декларациясига хилоф суратда азоб ва жафоларга дучор қилинмоқда ҳамда ҳарбий вақт қонунлари бўйича фавқулодда судларга берилмоқда. Террор қурбонлари орасида фан ва маданиятнинг танийли арбоблари ҳам бор.

СССР Фанлар академиясининг олимлари бу воқеаларга эътиборсиз қарай олмайдилар. Биз Испаниядаги фан ва санъат арбобларининг жаҳон маданияти хазинасига, буюк инсонпарварлик идеяларини ривожлантириш ишига қўшган катта ҳиссасини юксак даражада қадрлаймиз, дейилади мурожаатда.

Совет олимлари испан демократлари ва ватанпарварларига бирдамлик билдириш билан бирга, тараққийпарвар жамоатчиликнинг: Испанияда террор ва суд бебошлигига хотима бериш, демократик ҳуқуқларни ва гражданлик эркинликларини қайтадан тиклаш, барча сиёсий маҳбусларни озод қилиш, барча сиёсий эмигрантларга ватанга қайтиб келишлари учун реал имконият бериш ҳақидаги талабларини қўллаб-қувватлайдилар. (ТАСС).

П. Тольятти депутатлар палатаси комиссиясининг раис ўринбосари қилиб сайланди

РИМ, 13 ноябрь. (ТАСС). Бугун Италия парламенти депутатлар палатасининг ташқи ишлар комиссиясида шу комиссия раисининг ўринбосари вазифасига сайлов ўтказилди. Овоз бериш натижасида, бу лавозимга Италия Коммунистик партиясининг бош секретари Пальмиро Тольятти сайланди.

ТЕЛЕГРАФ ХАБАР ҚИЛАДИ

* АДН агентлигининг хабар беришича, Берлинда Германия Демократик Республикаси билан Руминия Халқ Республикаси ўртасида ядро тадқиқотлари ва ядро техникаси соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги битим имзоланган.

* Октябрь 42 йиллиги арафасида Будапешт кинотеатрлари экранларига чиқарилган «Инсон тақдири» номли совет фильми томошабинларга ғоят манзур бўлди. Биринчи ҳафтада бу фильмни 64 мингга яқин киши кўрди. Бу фильм кўрсатилаётган кинотеатрларга корхона ва муассасаларнинг меҳнаткашларидан фильмни коллектив равишда кўриш учун жуда кўп заявкалар келмоқда.

* Қоҳирада эълон қилинишича, Осиё ва Африка мамлакатлари Тошкент кинофестивалининг тавсияларига мувофиқ, 1960 йил 20 февралда Қоҳирада Осиё ва Африка мамлакатлари кино ходимларининг биринчи конференциясини чақириш тўғрисида қарор қабул қилинган.

* Токио муниципал мажлисининг таклифига мувофиқ, Москва шаҳар Советининг делегацияси дўстлик миссияси билан Токиога келди. Аэродромда делегацияни муниципал маъмурият ва пойтахт жамоатчилиги вакиллари, шунингдек СССРнинг Япониядаги элчиси Н. Т. Федоренко кутиб олдилар.

* Будапешт аҳолисининг сони шу йилнинг сентябрь охирида 1 миллион 915 минг кишини ташкил этган.

* 12 ноябрда Бағдодда Руминиянинг биринчи иқтисодий виставкаси очилди. Виставкада Руминия саноати маҳсулотининг намуналари кўрсатилмоқда.

* Баскетбол бўйича СССРнинг эркак ва хотин-қиз терма ёшлар командалари 13 ноябрда Пекинга келдилар. Совет баскетболчилари Хитой Халқ Республикасида уч ҳафта бўлиб, хитой спортчилари билан бир қанча ўртоқлик учрашувлари ўтказадилар.

13 ноябрь. (ТАСС).

Туркияда қимматчилик ошмоқда

ИСТАМБУЛ, 13 ноябрь. (ТАСС). Туркияда баъзи хил товарларнинг нархи яна оширилди. Тўқимачилик саноати буюмларининг нархи 15 процент оширилди. Цемент нархи 20 — 25 процент ошди.

«Ватан» газетасининг билдиришига қараганда, бу йил тўқимачилик товарларининг нархи 1939 йилдагига нисбатан 1.221 процент, қурилиш материалларининг нархи 1.228 процент ошган. Ёнилғи нархи олти баравар ошган.

Газета истеҳзо билан Туркия қимматчилик бўйича Европа чемпиони бўлди, деб ёзади.

КОСМОСНИ ШТУРМ ҚИЛИШ ШУНДАЙ БОШЛАНДИ...

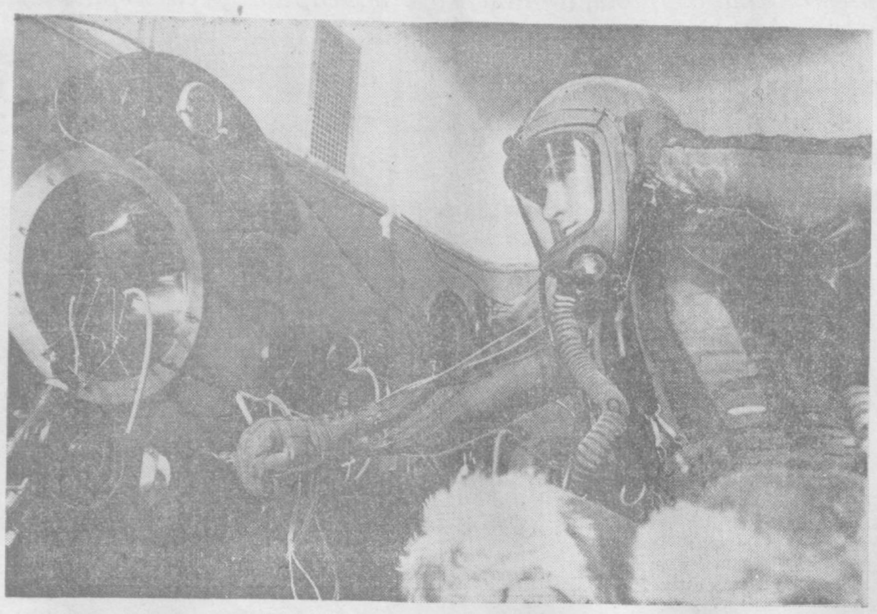

Барокамеранинг ичи. Дам ўтмай «Жуда катта баландликка кўтарилиш» бошланади.

Совет кишилари Ернинг биринчи сунъий йўлдошини яратиб, космосни эгаллаш даврини бошлаб бердилар, тарихнинг янги саҳифасини очдилар. Инсоннинг бошқа планеталарга саёҳат қиладиган куни яқин. Бироқ, бу орзунинг ҳақиқатга айланишидан олдин турли ихтисосдаги олимлар бўлажак осмон саёҳларининг тамомила хавфсиз бўлишини таъминлаш билан боғлиқ бўлган жуда кўп масалаларни ҳал қилишлари керак.

Инсон космик фазога парвоз қилганида нималарга дуч келади? Бунда кескин равишда пасайган — қарийб нулга тенг барометр босимига, кислород ва умуман атмосфера бўлмайдиган шароитларга, маълум даражадаги ионлашган ва қуёш радиациясига, узоққа чўзилган вибрацияга ва ракета учаётган вақтда юкнинг оғирлашувига ҳамда моторлар учирилгач бу ҳолатнинг бутунлай вазнсизлик билан алмашинувига ва бошқа ҳодисаларга дуч келади.

Ракета кабинаси ана шу зарарли факторларнинг таъсирини бир қадар камайтирса ҳам кабина ичида Ердагидек шароитни яратиш амалий жиҳатдан мумкин эмас. Космик фазога саёҳат қиладиган кишилар жисмоний жиҳатдан бақувват ва чидамли бўлиши керак. Албатта, космонавтлар космик кема кабинасидаги герметик ҳолат бузилган тақдирда ўзларини ҳимоя қилиш учун зарур бўладиган воситалар билан таъминланган бўладилар.

Олимлар космосга инсонни жўнатишдан олдин ҳам лаборатория шароитида, ҳам геофизик ракеталарни учириш вақтларида ҳайвонлар устида турли-туман тажрибалар олиб бормоқдалар. Иккинчи совет йўлдошининг Лайка билан бирга учирилганлиги каби ажойиб тажриба ҳамманинг ёдидадир.

Бугун инсон 30 минг метрга яқин баландликка чиқа олди. Олимлар, инженер ва врачлар бундан ҳам баландликка чиқиш йўлларини изламоқдалар. Атмосферанинг юқори қатламларига парвоз қилиш учун махсус космик анжомлар тайёрланмоқда. Лабораторияда олиб борилаётган тажрибалар реал шароитлардагига яқин қилиб ўтказилмоқда. Киши организмининг барча ҳаётий функцияларининг ҳолати ўрганилмоқда, инсон ҳаёт ва фаолият учун одатдагидан ташқари шароитларда ўзини қандай тутишини белгилаш юзасидан қилинадиган машқларнинг методлари ишлаб чиқилмоқда.

Тадқиқотчи Геннадий Васильевич Заводовский жуда баландга парвоз қиладиган скафандр ичида.

Совет олимларининг илмий тадқиқотлари натижасида бундай баландликларга учиш бутунлай хавфсиз бўлади ва инсон бемалол ерга қайтиб туша олади.

Тадқиқотчи Г. Т. Михайлов (чапда), старший лаборант З. А. Аранова, илмий ходимлардан В. А. Смирнов ва А. В. Еремин тадқиқотчининг навбатдаги тажриба учишлари вақтида лентага ёзиб олинган физиологик функцияларини кўздан кечирмоқдалар.

Текст медицина фанлари кандидати А. ЕРЕМИН ва илмий ходим В. СМИРНОВники.
Н. РАҲМОНОВ ва Е. КАССИН фотолари.
(ТАСС фотохроникаси).

Бугун «Ташкентская правда» газетасида

Газетанинг биринчи бетида Журналистларнинг Бутуниттифоқ съезди қатнашчиларининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига Мактуби ва съезд ҳақида ҳисобот босилган.

Иккинчи бетда «Узбексельмаш» заводи ишчиларининг ижодий ғайратига бағишланган мақола, Сирдарё районидаги «Правда» колхозининг агитатори А. Очиловнинг «Колхозимиз етти йилликда» сарлавҳали мақоласи босилган.

Учинчи бетда М. Горький театрининг «Ошпаз» спектаклига тақриз, шунингдек чет эл хабарлари босилган.

Тўртинчи бетда область шаҳар ва қишлоқларидан олинган хабарлар ёритилган.

Телевизор экранида

15 НОЯБРЬ

12.00. Ўзбек тилида «Маданият университети» деган эшиттириш ва «Темир ва унинг командаси» деган бадиий фильм.
19.00. «Совет жангчиси» телевизион журнали.
20.00. Киножурнал.
20.10. Сўнгги ахборот.
20.30. «Бой келин» деган бадиий фильм.
22.00. Ёш ижрочилар концерти.

Совет-Вьетнам дўстлиги кечаси

13 ноябрда Тошкент Округ офицерлар уйида Совет-Вьетнам дўстлигига бағишланган умумшаҳар кечаси бўлди.

Кечага келган кишилар Вьетнам Демократик Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Нгуен Ван Кинни қарсаклар билан кутиб олдилар. Элчи ҳозирги Вьетнам тўғрисида лекция ўқиди.

Элчи шаҳар жамоатчилиги вакилларини Шимолий Вьетнамда мустамлакачилик режими тугатилгандан кейин рўй берган ўзгаришлар билан таништирди. У ўз мамлакатининг халқи Вьетнам меҳнаткашлар партияси раҳбарлигида халқ хўжалигини ривожлантириш биринчи уч йиллик планининг муддатидан олдин бажарилиши учун курашиб, социализм асослари қурилишини муваффақият билан амалга ошираётганини таъкидлаб ўтди.

Вьетнам Демократик Республикаси халқининг тинч ижодий меҳнати соҳасидаги қувончли натижаларни таърифлаб, элчи бу натижаларга Шимолий Вьетнам меҳнаткашлари Совет Иттифоқининг ва социалистик лагердаги бошқа мамлакатларнинг ғоят катта ва беғараз ёрдамига таяниб эришганликларини айтиб ўтди. Улуғ совет халқи билан дўстлик — Вьетнам меҳнаткашларининг куч ва илҳом манбаидир.

Элчи ўз сўзида бир қанча халқаро масалаларга тўхтаб ўтди. У, Жанубий Вьетнамда қонли зўравонлик ва провокациялар режимини сақлаб қолишга ҳамда Лаосда янги уруш бошлашга интилаётган АҚШ реакцион доираларининг ҳаракатларини қоралади. Вьетнам Демократик Республикасининг меҳнаткашлари барча халқлар билан тинч-тотув ва дўст бўлиб яшашни истайдилар. Улар ўз ҳукуматининг ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқуллаб, қўллаб-қувватламоқдалар. Бу сиёсат Шарқи-Жанубий Осиёда ва бутун дунёда мустаҳкам тинчликни сақлашга, Ҳинди-Хитой бўйича Женева битимларини изчиллик билан амалга оширишга, Вьетнам халқининг энг муҳим миллий вазифасини — ватанни тинч йўл билан бирлаштириш вазифасини тез ва ҳаққоний равишда ҳал этишга қаратилгандир.

Элчи ўз сўзида шу нарсани таъкидлаб ўтдики, Вьетнам Демократик Республикасининг меҳнаткашлари Совет ҳукуматининг халқаро кескинликни юмшатиш йўлидаги ҳаракатларини, ўртоқ Н. С. Хрущевнинг Америка Қўшма Штатларига қилган сафари натижаларини ғоят баланд руҳ билан табрикламоқдалар. Бирлашган Миллатлар Ташкилотига ўртоқ Н. С. Хрущев томонидан ёппасига ва батамом қуролсизланиш ҳақида киритилган таклифларни Вьетнам халқи қизғин маъқуллаб кутиб олди.

Нгуен Ван Кин ўз лекциясини эсперанто тилида ўқиди. У, кейинги йилларда кўпгина мамлакатларда кенг тарқалган бу тил халқларнинг бир-бири билан алоқа боғлаши учун яхши восита бўлиб хизмат қилиши мумкинлигини айтиб ўтди.

Лекция зўр эътибор билан тингланди ва бир неча марта қарсаклар билан бўлиниб турди. Кеча қатнашчилари учун Вьетнам тўғрисида ҳужжатли фильм кўрсатилди.

(ЎзТАГ).

Ижодий союзларда

Тожикистон ёзувчиларининг кечаларига тайёргарлик

Тожикистон ССР 30 йиллиги байрам қилинган кунларда бу қардош республикада Ўзбекистон ёзувчиларининг учрашув кечалари бўлиб ўтди.

Асқад Мухтор, Сергей Бородин, Рамз Бобожон ва бошқа сўз санъаткорлари тожикистонлик қаламкаш дўстлари билан, ишчи, колхозчи ва зиёлилар билан учрашувлар ўтказдилар.

Ўзбекистон ёзувчиларининг Тожикистонда ўтказилган кечалари совет халқлари дўстлигининг ажойиб намойишига айланиб кетди. Бу кечалар коммунистик партия оғишмай амалга ошираётган ленинча миллий сиёсатнинг ёрқин тантанаси бўлди. Бу кечаларнинг қандай ўтганлиги ҳақида Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзининг секретариатида яқинда бўлган мажлисда Асқад Мухтор, Сергей Бородин ва бошқа ўртоқлар сўзлаб бердилар.

Ҳозир Ўзбекистон жамоатчилиги тожикистонлик меҳмонларни кутиб олишга тайёрланмоқда. 20 ноябрдан Ўзбекистонда Тожикистон республикаси ёзувчиларининг кечалари бошланади. Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзининг секретариати бу муҳим тадбирни ўтказиш режаларини тузиб чиқди. Қардош республика ёзувчиларининг бир группаси республикамиз ҳаёти билан, етти йилликнинг ажойиб қаҳрамонлари билан танишадилар. Улар республикамиз колхоз ва совхозларида, саноат корхоналарида, илмий ва маданий муассасаларда бўладилар. Бир қатор адабий кечалар ўтказадилар. Наманган, Самарқанд меҳнаткашлари билан учрашадилар. Бу учрашув кечаларида совет адабиётининг муҳим проблемалари муҳокама қилинади.

Шу кунларда Тожикистоннинг бир қатор пешқадам ёзувчилари яратган асарлар муҳокама қилинади. Китоб магазинларида С. Айний, М. Турсунзода, С. Улуғзода ва бошқа ёзувчиларнинг Тожикистон ва Ўзбекистонда нашр этилган китоблари сотилади. Бу тадбирлар қардош халқлар ёзувчиларининг ижодий алоқаларини, адабиёт, санъат ва маданият аҳиллари ўртасидаги дўстона муносабатларни янада мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Обуначилар учун катта қулайлик

Қорасув районидаги Свердлов номли колхозда 1960 йил учун газета ва журналларга обуна қабул қилиш яхши ташкил қилинган.

Натижада 1960 йил учун газета ва журналларга обуна бўлиш 1959 йилгига қараганда анча уюшқоқлик билан ўтмоқда. Колхоз раиси М. Исмоилов, партия ташкилотининг секретари Қ. Отамуҳамедов, бухгалтер З. Аҳмадиевларнинг ҳар бири «Правда», «Известия», «Қизил Ўзбекистон», «Тошкент ҳақиқати» газеталарига, 3 тадан республика журналларига бир йиллик муддатга ёзилди. А. Сайфиев, Ж. Йўлдошев, У. Қосимова каби колхозчиларнинг ҳар бири эса 400 сўмлик газета ва журналга ёзилдилар.

1960 йилда колхозда «Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда» газеталари ўқувчиларининг сони анча кўпаяди. Ҳозир 500 га яқин киши келгуси йил учун область газеталарига обуна бўлди. 300 га яқин киши «Огонек», «Муштум», «Крокодил» журналларининг обуначиларидир.

Колхоз правлениеси обуначиларга маданий хизмат кўрсатиш учун зарур чораларни кўрди. Қишлоқда алоқа бўлими ташкил этилди. Почтальонлар транспорт билан таъминланди. Бу эса газета ва журналларни обуначиларнинг уйларига ўз вақтида етказиб бериш имкониятини туғдирди.

Я. МОРДУХАЕВ.

Редактор ўринбосари: М. ҚОРИЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/XI да кундуз **Юрак ёнмоғи керак**, кечқурун **Хуррият**, 17/XI да **Ганг дарёсининг қизи**.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА 15/XI да кундуз **Демон**, кечқурун **Маскарад**, 17/XI да **Дилором**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/XI да кундуз **Фарғона ҳикояси**, кечқурун **Равшан ва Зулхумор**, 16/XI да **Ошиқ Ғариб**, 17/XI да **Ватан ишқи**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Қизиқчилик кечаси.** Украин цирки гастролининг давоми ва **А. Шаг** аттракциони. **Бугун 3 марта томоша** кўрсатилади (кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да).

«ВАТАН» (қишки) — эрталаб соат 10 да **Граф харобаларида**, кундуз 12 ва 2 да **Гуллар очилганда**, кундуз 4, кеч 6 ва 10 да **Олтин эшелон**, кеч 8 да кенг экранли фильм **Хованскийчилар**, кинохроника залида кундуз ва кечқурун **Н. С. Хрущев Америкада**.

НАВОИЙ номли — эрталаб соат 10 ва кеч 10 да **Н. С. Хрущев Америкада**, кундуз 1 яримда **Гуллар очилганда** (ўзбек тилида), кундуз 3-20 минутда **Фурқат**, кеч 6-40 минутда ва 8-20 минутда **Алло, номерда янглишибсиз!**, кеч 5 ва 10 да **Чақирилмаган меҳмонлар**.

„Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги"
ЖУРНАЛИГА 1960 ЙИЛ УЧУН
обуна қилиш давом этмоқда

Илмий-оммабоп бу журналда колхоз, совхоз ва РТСларнинг илғор иш тажрибалари, қишлоқ хўжалик фани соҳасидаги сўнгги янгиликлар кенг ёритилади.

Колхоз, совхоз активлари, агрономлар, механизаторлар, ирригаторлар, боғбонлар, чорвадорлар ва РТС ходимлари! Кундалик амалий ишингизда ёрдам берадиган бу журналга обуна бўлишни унутманг!

Обуна баҳоси — 12 ойга 36 сўм. Айрим сони — 3 сўм.

Обуна почта ва «Союзпечать» бўлимларида, шунингдек қишлоқ Советларидаги вакиллар томонидан қабул қилинади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040,135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 34048, 132. Секретариат — 29040, 50. Эълонлар бўлими — 28142.

Р 07867. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. Б-1893.